Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

LOTTE VAN JOOST

EN DAGBOG FRA DET GAMLE LYNGBY

VED GYRITHE LEMCHE

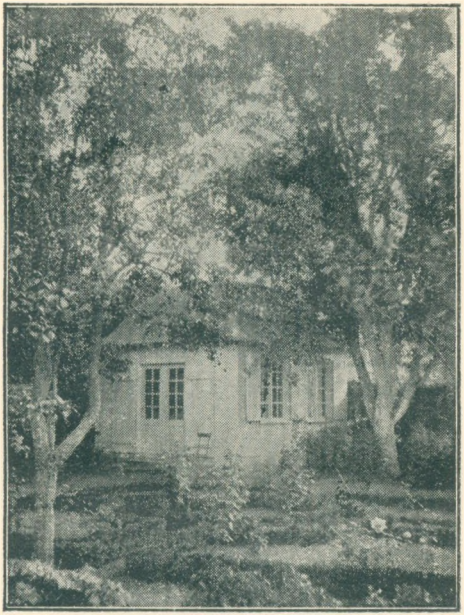

GYLDENDALSKE BOGHANDEL - NORDISK
FORLAG - KJØBENHAVN - KRISTIANIA
LONDON - BERLIN - MCMXXIV

COPYRIGHT 1924 BY GYLDENDALSKE
BOGHANDEL, NORDISK FORLAG - COPENHAGEN

—

OPLAG 1500 EKSEMPLARER

—

PRINTED IN DENMARK
GYLDENDALS FORLAGSTRYKKERI
KJØBENHAVN

Der faldt mig i Sommer i Hænde en gammel Familie-Dagbog, skreven af flere Medlemmer af en velhavende Købmandsslægt under Sommeropholdene i Aarene fra 1785 til 1844 paa dens Lystgaard i Lyngby, og mit Blik hæftede sig ved tre tykke Blækstreger over en Sætning i Begyndelsen af Bogen. Bag Tidens blegede Blæk tydede jeg følgende Ord: „De synes at være meget forliebte i hinanden," og det fremgik af den Forbindelse, hvori de stod, at Udstregningen maatte være foretagen af den gamle Købmands unge, nylig trolovede Datter. Om hun havde foretaget Udstregningen af Blufærdighed eller Kaadhed eller muligvis, fordi hun ikke vilde godkende ovennævnte Ord, kunde ikke afgøres, men bagved denne Uklarhed dæmrede for mig Romanen i denne lille Bog om den unge Købmandsdatter i den gamle Lystgaard i Lyngby, den smukke og forvænte Lotte van Joost, og jeg formede da denne Pastiche over den virkelige Dagbog.

For Klarheds Skyld har jeg ladet de skrivende undertegne sig med de nedenfor angivne Signaturer, hvad kun undtagelsesvis

er Tilfældet i den virkelige Dagbog. Idet jeg iøvrigt henviser til den bag i Bogen tilføjede Slægtstavle, oplyses, at

H. v. J. betyder: Herman van Joost.
L. v. J. betyder: Lotte van Joost.
H. R. betyder: Henriette Reinhardt.
A. v. J. betyder: Anniche van Joost.

Forfatteren.

1785.

Den 7 May har jeg for første Gang med min kiære Hustru og Datter sovet i mit Land-Huus i Lyndbye. I koldt og regnfuldt Vejr drog vi ind, men den Herre, som har ledet min Fod og ladet sin Sol skinne over min Vey, vil ogsaa naadigen over min Livs-Aften i det landlige Boe lade Sol og Regn vexle efter sit viise Raad.

Den 14 May har jeg med tvende af Byens Haandværkere taget et Skiøn over de Bygninger, som høre til min Lystgaard, og befundet dem i Henseende til Tagenes Beklædning og Væggenes Kalkning i maadelig Stand at være, hvorfor jeg og har besluttet at lade Tagene eftersee og Væggene med

Kalk at lade overstryge. Muurmesteren, Seigneur Walther, som synes at være en brav og trohiertig Person, har lovet mig, at alt skal være i Orden til min Datter Lottchens Geburtsdag, den 29 Juny. H. v. J.

20 May: Idag kom den kiære Papa til mig med denne lille Bog og sagde, at i den skulde han og jeg nedskrive alt det om dette kiære Landhuus, som vi hver for sig fandt værdigt at ihukommes. Han siger, at vi maa være to om Arbeidet, da det ellers ingen rigtig Art vil faa, men Bogen kuns fortælle om hans Færden med Gartner og Haandværkere, hvad han sikkert har Ret i. Den skal nu ligge i en Skuffe i hans Chatol her i det blaa Kammer, hvor vi kan tage den, naar vi har noget paa Hierte. Idag viser jeg nu for første Gang mit Ansigt paa dens ubeskrevne Sider for at fortælle, hvor glad jeg er over, at vi i Fremtiden hver Sommer skulle bo her i denne yndige, lille Bye med den smukke røde Kirke og det hvide Slot, hvis grønne Løvsal tilvifter mig paa den anden Side Landeveien og indbyder mig til en Spadseretur i dens beskyggede Gange. Men Mama kan ikke lide, at jeg gaar alene udenfor Haven, og hun selv er altfor geskiæftig i Huus og Fadebuur til at følge mig; jeg vil da ret haabe, at den gode Weber snart besøger os og vil være min chaperon i Parken og paa Søen. L. v. J.

Den 3 Juny har jeg stukket de første Asperges i de gamle Beede fra min Forgiængers Tid og anlagt 12 nye Beede, som skulle afløse de gamle. De unge Lindetræer, som jeg plantede i Engen mod Søen, have rettet sig efter den sidste Regn og staa med spæde Blade. Jorden er over alt meget forsømt. De unge Folk, som sidst vare til Huuse her, gjorde mere af Stuernes Udziiring end af Haugen. Det er siid Grund, her bliver et stort Arbeyde med Vandet at afleede og Jord at paakiøre. H. v. J.

8 Juny: Igaar kom den gode Weber spadserende herud fra Staden med sin Luth paa Ryggen og sine Toilettesager i Lommen. Han var saa graa af Veistøv, at den kiære Mama forbød ham at træde ind af Døren, før Tieneren havde rystet hans Frakke og afvidsket hans Skoe. Jeg fandt, hun var lidt for slem imod ham. Herregud, Støvet flyver jo alligevel herind fra Veien, men han optog alle hendes Bebreidelser kuns i Venlighed og overrakte hende en Bouket Blomster, som han havde plukket paa Grøftekanten. Den uforbedrelige Weber! At han nu ikke kan huske, at den kiære Mama kuns bryder sig om Haveblomster og kalder alle andre Blomster for Unkraut. Jeg skyndte mig at tage Bouketten under Foregivende af, at jeg vilde sætte den i Vand. Nu staar den oppe i mit Værelse og glæder mig med sin Duft af Miød og Honning. Han blev her i Nat og

sagde i Morges, at han ikke havde kunnet sove for Nattergalesang. Han gik igien lidt over Middag; han vilde gaa paa sin Fod til Friederichsburg at besøge en af sine Venner, men han lovede forvist at komme igien til min Geburtsdag. L. v. J.

Den 15 Juny: Det forlyder, at Sorgenfrey skal stilles til Auktion. Saa er vel dette Slots borgerlige Fornedrelsestid forhaabentlig forbi nu, hvor Handelsbaronen er røget af Pinden. Ach! Havde han kuns i Tide holdt sig for Øye det gode, gamle Ord: „Skomager, bliv ved din Læst", saa havde han vel ogsaa staaet de onde Aar ud, som en anden jævn Borger. Det være nu langt fra mig at misunde hverken von Bolten eller hans Forgiænger paa Sorgenfrey deres adelige Rang og kongelige Slot; jeg begiærer kuns i Fred at dyrke min Kaal i min Hauge og samle nu og da mine gode, borgerlige Venner om en Flaske rød Burgunderviin og en saftig Kalvesteg, saa er jeg vel fornøyet. Mit Arbeydes travle Dag har jeg lagt bag mig, og sød er Aftenhvilen i min Families Kreds.

H. v. J.

1 July: Saa er jeg nu fyldt 18 Aar, og min kiære Broder August kunde da heller ikke udbringe min Skaal ved Geburtsdagsbordet uden at ønske mig en Gemahl inden næste Geburtsdag, og den gode Mama nikkede, saa Baandene paa hendes Kappe viftede som

Vimpler. Ach! Hun giftede mig gierne bort i Morgen den Dag, endda jeg er den sidste Datter i Hiemmet, blot hun havde det gode Parti ved Haanden. Efter Middagen vare vi en charmant Roetuur over Søen til det henrivende Friederichsdal. Henriette og hendes Mand vare her, og hun og jeg sang Duetter til Webers Accompagnement paa Luthen. Reinhardt havde ikke Øinene fra Jette, han elsker hende høiere for hver Dag, kan man mærke. Og saa var Mama alligevel imod Partiet, fordi hun havde bestemt Fætter Friederich for Henriette. Men den kiære Søster vilde selv vælge sin Gemahl, og jeg troer, den gode Papa forlængst har givet hende Ret. Og nu gaar den stakkels Friederich der ovre i Vestindien og sukker for Tropelandets bruune Døtre! — Weber havde digtet en net Geburtsdagssang, som han foredrog til Luthen. Han havde nedskrevet den til mig paa et ziirligt Papir, som han selv havde bemalet med Roser og Fugle. Jeg saa, at Jette og Emilie stak Hovederne sammen og lo, men jeg giorde dem flove ved at see stift over paa dem. Det er Synd at giøre sig lystige over Weber, fordi han ikke har Raad til at give mig en rigtig Geburtsdagspresent.

L. v. J.

19 July: Papa har saa travlt med at skiænde paa sin Gartner, at han slet ikke husker at skrive i vor lille Bog. Jeg maa da skrive for os begge. Den søde Emilie har været her i

8 Dage, medens August er i Hamburg. Vi elske hende alle sammen og havde gierne beholdt hende længere. Hun og jeg deelte Værelse og fik os mangen fortroelig Passiar, naar vi vare komne i Seng. Hun sagde noget til mig en Aften, som frapperte mig meget, men til Dig min lille Bog tør jeg nok betroe det. Hun sagde, at hun var bange for at blive rig. Hun brød sig ikke om at eie mere, end hun og August nu have. „Man kan ikke blive lykkeligere, end vi nu ere," sagde hun. „Med Rigdom følger tidt Egenkiærlighed og Begiærlighed." Jeg spurgte hende da, om hun ikke vilde være bange for at blive fattig, saaledes som Baronen, som før eiede Sorgenfri. „Aa nei," svarte hun; „hvis man blot elskede hinanden, var det ikke saa slemt." „Tror Du da, at Du havde kunnet gifte Dig med en fattig Mand?" spurgte jeg. „Ja, det troer jeg i Grunden," svarte hun; „hellere i alt Fald end med en rig Mand, som jeg ikke elskede." — Jeg blev helt uhyggelig til Mode. Jeg har altid tænkt, at den største Ulykke, som kunde ramme mig, vilde være, om Papa mistede sine Penge, saadan som saa mange andre i de sidste Aar. Men Emilie har let ved at snakke; hun elsker sin August, og han bliver saamænd aldrig fattig.

L. v. J.

Den 1 Aug. har jeg smidt Gartner Krause paa Porten med samt hans Familie. Han var en doven og insolent Personage, og hans

Kone en Tyvekvind, som stial vore Æg, Lumpes Gesindel! — Han fik sin Løn til Michaels Dag og saa: Herausz! Jeg har fæstet i hans Sted en Undergartner paa Sorgenfrey, navnlig Frandsen, som er vel rekommanderet og skal have 100 Rigsdaler om Aaret og 5 Rdl. ydermere for hvert følgende Aar, om jeg er fornøyet med ham.

H. v. J.

10 Aug. Igaar havde vi stort Selskab i Anledning af den kiære Mamas Geburtsdag. Alle de gamle Venner fra Sct. Petri, og Børn og Børnebørn. Vi fik en deilig Hamburger Skinke med Ærter, og Andesteg og Karamelbudding. Jeg havde bagt Brunschwieger Kager, som bleve roste af alle Madammerne, selv Pastorinde Schønfelt, som er berømt for sit Bagværk, roste mig. Weber har nu faaet Løfte om Organistembedet ved Petri Kirke. Pastor Schønfelt fortalte Papa det og sagde, at han skulde nok sørge for en mere komfortabel Leilighed til Weber end det Kammer paa Qvisten, som han nu beboer. Efter Middagen vare vi unge en Tour henne paa Skovbakken, hvor der herskede et muntert Folkeliv. Henriette og jeg fik en Gyngetour af Weber, og August og Reinhardt fik dem en Pot Kegler. L. v. J.

15 Sept. En heel Maaned har jeg ikke skrevet i Dig, min lille, kiære Bog, og den slemme Papa har ogsaa forsømt Dig ganske, men

nu skal jeg betroe Dig Grunden. Jeg har været inviteret til Reinhardts i heele 14 Dage i deres Lystgaard i Hjortespring. Det er første Gang efter Jettes Bryllup, at vi have faaet Leilighed til at tale rigtig fortroelig sammen. Før regnede hun mig kuns for et Barn, fordi hun er 6 Aar ældre end jeg, men nu, jeg er 18 Aar og hun 24, er det, som vi vare blevne jævnaldrende. Hun kunde ikke blive træt af at rose sin Mand for mig, men jeg kan blot ikke forstaae, at han er saa meget borte fra Hiemmet, og jeg troer ogsaa, at hun er kied deraf, men hun lader sig ikke mærke dermed. Kuns sagde hun en Dag til mig ved Middagsbordet, hvor han sad og slugte sin Mad, fordi Vognen holdt for Døren for at hente ham til Kiøbenhavn: „Gift Dig aldrig med en Negociant, lille Søster, hans Liv er som en Hvirvelvind; man befinder sig altid i Giennemtræk.“ Reinhardt smilede dertil og kyssede med megen Ømhed hendes Haand. „Madame veed, for hvis Skyld jeg arbeider,“ sagde han og foer ud af Døren. Da han var kiørt, trak Henriette mig med sig ind i hendes lille Privatkabinet, og vi satte os sammen i Sofaen. „Du kan nok forstaae,“ sagde hun og trak min Arm ind under sin, „at Reinhardt, som er ny i Familien, ikke vil staae tilbage for Svoger Ludvig og August i Fliid og Vindskibelighed. Han vil, at jeg ikke skal være den af Papas Døtre, som har giort det daarligste Partie. Men det gaar jo lidt ud over den hiemlige Hygge

Derfor er jeg glad ved at have Dig her, lille Søster. Gid, vi boede hinanden nærmere." — Nei, jeg troer heller ikke, jeg vil gifte mig med en Negociant, om han tiente aldrig saa mange Penge! L. v. J.

Den 1 Nvbr. Nu begynder Løvet at gulne, og Fuglene trække af Landet. Ogsaa vi ville nu snart begynde vort Vintertræk ind til den luune Leylighed paa Nørregade. Naar jeg staaer ved Vinduet og seer ud over min Hauge med de mange vel ordnede Beede og unge Frugttræer, da synes jeg ogsaa, denne Sommers Dagværk er ført vel til Ende, og at jeg med goed Samvittighed kan gaae i mit Vinterhi. — Forgangen drog de grevelige Herskaber paa Friederichsdal afsted til Hovedstaden, og om nogle Dage vil ogsaa vi forlade det lille, fredsæle Lyndbye, haabende, at vi maa samles her igien til næste Sommer, froe og ved god Helsen.

H. v. J.

1786

15 Jan. Papa og jeg ere komne herud i Dag i Kane. Veiret er charmant. Vi fløi henad Chausséen, saa Sneen sprang fra Hestenes Hove, og det hvide, nye Kanenet flød i Luften som en Rimtaage. Papa har ladet Gartneren fyre op i Spiisestuen og har nu travlt med at besee hans Arbeide i Drivhuuset. Han veed ikke, at jeg har skyndt mig her op til Dig, min fortroelige Ven, at

meddele Dig lidt om Juulen i Kiøbenhavn. Jeg var for første Gang i Kirke Juuleaften. Jeg veed ikke hvorfor, men jeg fik pludselig Lyst til at følge med Mama og Papa der hen. Og jeg fortrød det ikke. Hvor var der ikke smukt og høitidsfuldt i den gamle, ærværdige Kirke. Jeg sad i vor Familiestoel men maatte hele Tiden vende og dreie Hovedet for at see paa den festlige Pynt og de mange Lys. Saa begyndte Orgelspillet, og jeg fik pludselig den Tanke, at det maaske var Weber, som spillede, og vred næsten min Nakke af Led for at see. „Sid dog stille, Barn," hviskede Mama, men jeg havde allerede gienkiendt hans smalle Ryg og lange Toupé.

„Stille Nacht, heilige Nacht!"

Jeg blev saa betaget af Tonebruset under Hvælvingerne, at jeg følte Taarerne glide ned ad mine Kinder med stærkere og stærkere Fart, og jeg maatte vende Hovedet bort og finde mit Lommetørklæde frem. Men det aller høitideligste var dog det Øieblik, hvor efter Prædikenen de store Døre ind til Kapellerne bleve slaaede op, og heele Menigheden reiste sig for i en lang Procession at vandre der ind.

„Gelobet seyst Du Jesus Christ,
Dasz Du ein Mensch geboren bist."

Først var jeg lidt ængstelig ved Synet af de mange Kister, men Mama trykkede min

Haand fast og drog mig med sig. Rundt om i Kapellet stoede smaae Juuletræer med tændte Lys, og Guirlander hang ned fra Loftet og dannede ligesom Æreporte. Inde i Sidekapellerne stode Kandelabre med tykke Voxlys, og Skæret faldt over de ærværdige Sarkofager. Foran eet af Kapellerne standsede Papa og sagde til Mama saa høit, at jeg kunde høre det: „Det er dette, som Reinhardt har kiøbt. Det tilhørte før ....." Navnet kunde jeg ikke høre. Alt, imens vi gik frem, løde stadig Orgeltonerne inde fra Kirken, og jeg hørte Folk sige til hinanden: „Det er den nye Organist, som spiller." — Da Menigheden vendte tilbage til Kirken, kom jeg et Øieblik fra mine Forældre, men ved Indgangen til Kirken saae jeg Weber staae og speide efter mig. Jeg rakte ham Haanden, og vi glede lidt til Siden udenfor Strømmen. — „Tak," sagde jeg og kunde ikke sige mere men saae kuns paa ham. — „Tak, fordi De kom," svarede han og giorde en Bevægelse, som vilde han kysse mig paa Haanden men giorde det alligevel ikke. „Deres Forældre have været saa artige at invitere mig til i Aften," sagde han, „saa vi sees igien. Nu maa jeg op at varetage mit Embede. Der seer jeg Deres Hr. Fader komme for at hente Dem."

Det var en deilig Juuleaften, men deiligst troer jeg dog nok i Petri gamle Kirke.

L. v. J.

Den 15 January var jeg med min Datter Charlotte her ude. Det frøs stærkt. Jeg har bestilt 3 Læs Bøgebrænde hos Skovfogden paa Friederichsdal. Der maa fyres mere i Gevæxthuuset. Gartner Frandsen synes mig at være en skikkelig Person med nogen Kundskab i sin Métier.

H. v. J.

Den 14 May om Aftenen kom vi her ud. Luften høy men temmelig kølig. Har seet de første udsprungne Bøge i Agent Bodenhoffs Hauge. Paa min Morgenvandring giennem Byen blev jeg anraabt af Professor Weisz fra hans Hauge over for Kirken. Jeg skulde komme ind og besee hans unge Ferschentræer, som trives vel op ad den solbeskinnede Muur af Møllegaardens søndre Længe. Det er en meget behagelig Mand, som man han have Fornøyelse af at omgaaes.

H. v. J.

Den 20 May har jeg lovformeligen afhændet min Kattun-Fabrique paa Blegdammen til min Søn August. Saa er da nu min Virken slut, og jeg kan, om Gud vil, forunde mig en Række af Aar, frie for Uro og Bekymring, helligede om Sommeren de stille Sysler i min Hauge og om Vinteren nyttig Læsning og behagelig Adspredelse i Venners og Frænders Selskab. Mine Børn er vel forsørgede, ikkuns min Lotte forsøder endnu sine Forældres Alderdom i det gamle Hiem,

men ret længe faae vi vel ikke Lov at beholde hende.

Maatte nu kuns min kiere Hustru og jeg forundes en god Helsen og et jævnt Humør under Kræfternes naturlige Hensvinden og slutteligen en bliid Udgang af dette Liv, da ønsker jeg ikke bedre. H. v. J.

Den 11 Juny døde her i Huuset Carl Emil Reinhardt, 10 Maaneder gammel, af et Krampeslag, foraarsaget af en heftig Kolik. Hans Moder havde bragt ham her ud en Uge i Forveyen, og han var sund og frisk til forgangen Nat. Jeg lod skikke Iilbud efter Professor v. Berger, da Krampen begyndte, og han kom lidt over Middag men fandt intet for sig at giøre. Drengen var allerede sorteblaa, og Pulsen næppe at fornemme. Faderen var i Helsingør og kom først tilstede hen imod Aften, da Livet var udslukket.

Saa blev da den liden Carl Emil den første stille Beboer af det grevelige Kapel i Sct. Petri. H. v. J.

14 Juny. Ach, Du kiære lille Bog, som kuns skulde være Budbringer om glade Dage i det stille Lyngbye, i Dag maa jeg væde Dig med mine Taarer. Ach, den stakkels, stakkels Søster! — Vil hun nogensinde kunne forvinde Tabet af sit Hiertes Skat? — Den lille, søde Carlomand! Jeg seer ham endnu for mig Dag og Nat, som han laa der med de smaa Hænder knyttede og Skum for Munden, som

kuns for nogle Dage siden havde tilsmilet os alle. Jeg stod ved Havelaagen, da Reinhardt og Jette steg i Vognen med den lille Kiste paa Sædet foran sig for at bringe ham ind til hans sidste Hvilested. Hvor var Papa ikke bleg, da han slog Vogndøren i, og hvor alvorligt var ikke det Blik, han vexlede med Reinhardt! Jeg saa giennem Taarer Jettes hvide, stive Ansigt. Hun kunde ikke græde mere, kun stirre hen for sig med sine mørke, deilige Øine, der syntes saa unaturlig store. Mama stod i Vinduet, da de kiørte. Jeg ilede op til hende for at græde ved hendes Bryst, jeg turde ikke tale til Papa. L. v. J.

Den 22 Juny reyste Reinhardt med sin Kone til Norge og efterlod hos os den lille Elise, 3 Aar gammel. Ach, ja, kunde vi Mennesker reyse fra vore Sorger, da vare vi vel hjulpne! Men Sorgen er en tilskikket Prøve oven fra, og Jorden skal trædes, selv om den er gloende. H. v. J.

17 July. Vi have levet meget stille i Sommer efter den store Sorg, som ramte os saa uformodet, men i Dag har Schønfelts og Justitsraad Bernsteins ladet deres Besøg formelde, og den gode Mama befalede strax Gartneren at hugge Hovederne af 6 fede Kyllinger, — men saa var det galt med Formaden. „Vi kaste Rusen ud i Fiskedammen," foreslog jeg. „Aa Snak," svarede Ma-

ma, „der er ingen Carper.“ „Nej, men deilige, store Brasen,“ paastod jeg. „Weber hiælper mig.“ Og i Morges ganske tidlig kastede Weber Rusen ud, og 4 Timer efter stode vi begge ved Dammen og halede Buret med de sprællende Fiske op paa Græsbredden. Lille Lise hialp os troelig og klappede i Hænderne ved Synet af de gyldne og sølverne Fiske. Weber holdt en stor Brasen hen til hende. „Her skal Du see en stakkels, taabelig Prinds, som er gaaet i den yndige Prindsesses lumske Garn. Hvad skulle vi stille op med ham, synes Du?“ „Smid ham i Vandet, saa drukner han,“ svarede den lille uden Tøven. „Men naar Grandmama nu vìl have Prindsen i den sorte Gryde og koge ham med Salt og Eddike, for at Tante Lotte kan spise ham?“ — „Nei, nei,“ raabte den lille forskrækket. „Stygge Gra'mama, stygge Tante Lotte! Lise ha' Prindsen!“ Og hun slog løs paa Weber for at faa Fisken, saa de deilige, brune Krøller fløi om Hovedet paa hende. Da løftede Weber Fisken høit i Veiret og kastede den i en lang Bue ud i Dammen igien. „Men hvad giør De, Weber!“ raabte jeg, „Mama skulde jo have den deilige, store Fisk til Middagen!“ Han saa paa mig næsten fortørnet. „Jeg skal strax kalde paa Gartneren,“ sagde han. „Jeg er ingen Kannibal.“

Det var jo i Grunden meget uartigt sagt, men han fortrød det ogsaa bag efter og giorde sig den heele Aften de største Anstrengelser, for at jeg skulde tage ham til Naade

igien. Han skulde bare vide, at jeg har skrevet heele hans daarlige Opførsel op i Dig, min lille, fortroelige Ven. L. v. J.

Den 25 July kom Reinhardt og Kone tilbage igien fra Norge, som det synes, saa temmelig restituerede og glade over Gensynet med deres lille Datter. Han har solgt sin Lyst-Gaard i Hiortespring og tænker ogsaa paa at opgive sin Kniv- og Skiære-Fabrique uden Vester Port. Han har aflagt Visit i Dag hos Agent Bruun paa Lyndbye Mølle og studeret han Walkewærck. — Lotte og Jette musicerede i Aftes i Haugestuen. Reinhardts reyser i Morgen til Helsingør med deres lille Datter at besøge hans Forældre. H. v. J.

1 August. Her er blevet saa tomt og stille, efter at lille Lise med sine Forældre har forladt os; men Jette betroede mig sidste Aften, at hendes Mand omgikkes med den Tanke at kiøbe en Eiendom i vor Nærhed, saa vi til næste Sommer kunne jevnlig besøge hinanden. L. v. J.

8 August. Mama og jeg vare igaar en Spadseretour oppe i Landsbyen bag Kirken. Hun vilde opsøge en Væver, som var hende rekommanderet af Professor Weisz's Frue. Det var en snurrig, gammel Fyr med en strikket Kvastehue paa Hovedet og Fingre saa

lange, som jeg aldrig før har seet hos noget Menneske, men det kommer sagtens af at slynge Traaden. Hans Kone saa ud til at have været en Skiønhed i sine unge Dage. Hun spinder Garnet til hans Væv, men hun spaar ogsaa i Kort. Hun spurgte mig, medens Mama talte med Væveren, om jeg ikke vilde have min Lykke at vide, og begyndte at tage Kort frem, men Mama, som altid har et Øie paa hver Finger, afslog det bestemt og sagde, at nu skulde vi gaa. Men den gamle saae sit Snit til at trække mig i Kiolen, medens Mama gav Væveren en sidste Beskeed henne i Døren, og hviskede til mig: „See hun kuns indenfor en anden Dag, min smukke Jomfrue. Fornemmere Herskaber end hun have haft Ærinde til Ane Vævers.“ Jeg rystede paa Hovedet og skyndte mig efter Mama. Paa Hiemtouren betroede Mama mig, at det var til mit Brude-Udstyr, hun havde sat Væveren i Arbeide. „Men Gud, Mama!“ udbrød jeg bestyrtet. „Jeg har jo ingen Brudgom endnu.“ „Han lader saamænd ikke vente længe paa sig,“ svarede Mama med et lunt Smiil. „Naar bare den gode Væver vil rappe sig lidt, og hans Kone ikke forsømme Rokken for Kortene. Dækketøi til Dig baade i Dreils- og Damask-Væv have vi i Guds Velsignelse, men Haandklæderne skorter det paa. Dem kan ingen Huusmoder faae for mange af.“ — Mon Mama havde nogen bestemt Tanke, siden hun smilede saa hemmelighedsfuldt? —

L. v. J.

14 August. Weber er begyndt at forelæse Klopstocks Digte for Mama og mig. Jeg troer i Grunden ikke, den kiære Mama sætter videre Pris paa Klopstock, men hun veed, at kuns, naar der bliver forelæst, kan jeg sidde roelig ved mit Haandarbejde. Weber læser saa smukt, men jeg maa tilstaae, at jeg ikke finder Klopstock egentlig morsom. Han er saa høitidelig og alvorlig, og ikke følsom heller, saadan som Hølty og Gerstenberg, som jeg langt foretrækker. Men jeg veed godt, at Klopstock er Mesteren for dem alle, og saa har han jo ogsaa boet i Lyngbye. Weber viiste mig forleden et lille, rødt Huus ved Kirken med Straatag og høi Steentrappe. Der, siger han, boede den store Digter lige ved sin Broders Silkefabrique. Huuset er nydeligt; især Haven foran med de mange brogede Blomster; men at en saa stor Mand kunde boe saa beskedent, havde jeg dog ikke troet. Men han havde nok forresten ingen Penge ud over den Appanage, som hans fornemme Velyndere tilstoed ham. Saadan er det jo i Grunden ogsaa med Weber. Han faaer vist ikke Middagsmad, uden de Dage, han er hos os eller en anden af hans Venner af den tydske Menighed, Stakkel! Og saa boer han paa en Quist i St. Pederstræde. — Og Emilie, som siger, at hun godt kunde have giftet sig med en fattig Mand! —

L. v. J.

Den 20 August var Reinhardt her og meddeelte mig, at han havde kiøbt Ørholm Møl-

le-Værck en halv Miil her fra. Han vil omdanne den til Stampe-Mølle, men hans Familie flytter først der ud til Foraaret. Der hører til Stedet en anseelig Hauge, og Hovedbygningen er ret nye og haver en smuk Beliggenhed. Reinhardt har fæstet min Gartner Frandsen, som var sagt op til Michaels Dag. H. v. J.

Den 1 Sept. spiste min ældste Datter og hendes Mand til Middag hos os. Han fortalte mig, at man sagde paa Børsen, at Reinhardt i en nær Fremtid vilde blive hædret med Justitsraads Titel og Rang, som Anerkiendelse af hans Fortienester af Industrien. Ludvig van Joost spurgte mig, om jeg kunde sige ham, hvor mange Industrier Reinhardt til denne Dag havde indehaft. Jeg blev ham Svaret skyldig. Han lovede at skaffe mig et Oxehoved af hvid Viin og et do. af rød Burgunder, aftappet og korket i hans Kiælder. Han mente, at hans Broder Friederich til næst kommende Sommer vilde vende hiem fra Vestindien og sætte sig ned i Kiøbenhavn. H. v. J.

14 Okt. Det har stormet og regnet en heel Uge, og nu har Papa Gudskelov opgivet Ævret og givet Ordre til Opbrud. Jeg længes efter at komme ind til vor hyggelige Vinterleilighed. Der skal være Assemblée i Harmonien d. 22 Oktober, og Papa har lovet, vi skulle med. Jeg trænger saadan til at komme

mellem mange Mennesker igien. Vi have i heele 14 Dage ingen af vore Venner seet her ude, ikke en Gang Weber. L. v. J.

1787

17 May. Ja, nu ere vi her igien og ikke som saa ofte før i Regn og Kulde, nei, Naturen har, begunstiget af Veiret, smykket sig paa det herligste til vor Ankomst. Sorgenfri Park har anlagt sit lysgrønne Sommerskrud, Papas Kirsebærtræer staa fulde af hviide Blomster, og Nattergalene koncertere i Bousketterne ved Søen. Aa, det bæres mig for, at denne Sommer har ikkuns Glæder i Beredskab til mig til Giengiæld for, hvad dens triste Forgiænger bragte. Jeg hører Mama rumstere i Linnedkammeret nedenunder, og Papa nede i Haugen sætte Gartneren og hans Folk i Arbeide med rungende Røst. Ja, nu ere vi igien i Lyngbye, det deiligste Sted paa Jorden, og i Aften kommer Henriette spadserende fra Ørholm for at hilse paa os!
L. v. J.

Den 18 May. Justitsraaden og Justitsraadinden kom i Aftes for at besøge os, og paa Søndag er heele Familien inviteret til at spise til Middag paa Ørholm. — Alle de Brasen, jeg havde ladet indsætte i Dammen, ere opædte af Odderen. Ney, jeg troer ikke, det lønner sig kunstig at drive Fiske-Avl. Bedre at fylde Dammen op med Jord og

dyrke Kiøkken-Urter istedet for Brasen og Karudser. De kanadiske Popler, som jeg har ladet stikke paa den lille Holm i dette Foraar, synes at staa sig vel. Maaske blive de en Gang lige saa drabelige Karle som de nordamerikanske Popler, Geheimekonferentsraad Desmercières for en Menneske-Alder siden plantede i sin Hauge ved Konge-Veyen. Men jeg oplever næppe at see det.

H. v. J.

24 *May*. For første Gang har Familien været samlet paa Ørholm. Hvilken Beliggenhed og hvilke skiønne Stuer! Havestuen er en Sal, een Gang saa stor, som vor her i Lyngbye. Herrerne havde naturligvis mest deres Opmærksomhed henvendt paa Stampe-Værket, som Reinhardt har ladet heelt af nye opsætte, men vi Damer nøde Udsigten fra Havesalen over Haven og den lille Søe. Reinhardt har ladet alle Stuer paa det skiønneste tapetsere og forziire. Jeg vilde blot have ønsket, at August og Svoger Ludvig ikke havde gjort sig saa lystige med Komplimenter til Justitsraaden og Justitsraadinden, jeg kunde mærke, det saarede Jette: Reinhardt er for god til at giøre sig lystig over. De giøre det saamænd ogsaa kuns for at tækkes Papa, som er en Hader af Ordener og Titulaturer.

L. v. J.

Den 2 *Juny*. Den gode Weber, som nu har viist sig igien efter den haardnakkede

Brystbetændelse, som kastede ham paa Sygeleiet dette Foraar, har rottet sig sammen med min kiære Hustru om at formaae mig til at opføre et lidet Lyst-Huus i Haugen over for Parken, hvor man kan sidde baade i Soel og Regn og glæde sig over Synet af de forbi spadserende og stundom fange et Glimt af de kongelige Herskaber paa Vey til Friedensburg. Weber, som er lidt af en Tusind-Kunstner, har giort et Udkast paa Papiret til sligt et Lyst-Huus med kuplet Tag og Skodder for Dør og Vinduer. Jeg kan ikke nægte, at jeg finder det baade net og brugbart, men Spørgsmaalet er for mig aller først, hvad det vil koste. Tiderne ere ikke til at kaste Penge ud af Vinduet. H. v. J.

29 Juny. Inden min Geburtsdag er heelt udrunden, maa jeg betroe Dig, min lille Bog, hvilken kostelig Présent, jeg har modtaget af den kiære Papa paa denne Dag. Hele Familien og Vennekredsen fra Sct. Petri vare her ude, og jeg havde modtaget saa mange Gaver og Opmærksomheder, at jeg var svimmel af Henrykkelse. Kuns een havde ikke givet mig noget, den kiære, eiegode Papa. Havde han været misfornøiet med mig i dette Aar og vilde give det tilkiende paa denne Viis? — Jeg havde Taarer i Øinene, da han paa sin stilfærdige Maade udbragte min Skaal, og jeg troer, han giættede mine Tanker, thi han smilede ganske geheimt. Efter Middagen, da vi vare samlede i Havesalen

om Kaffen, kom han høitidelig hen og bød mig sin Arm, idet han bad Selskabet følge efter os i bundtet Rad. Saa førte han os ned ad Havetrappen og hen imod den grønne Plæne, som begrændses af Agent Bodenhoffs Havestakit. Her vare nogle Arbejdere og Murergeseller forsamlede omkring en firkantet Udgravning, som havde fundet Sted, medens vi spiste. Papa holdt en kort Tale, hvori han meddelte mig, at paa dette Sted skulde opføres et ziirligt Lysthuus af pommersk Fyrretræ paa muret Fundament, og det skulde være min Eiendom og kaldes *Charlottes Lyst*. Dets ydre Indretning havde Weber givet Tegning til, men dets indre Ordning maatte Eierinden selv i ét og alt bestemme. Dog var han og Weber villige til at give deres bedste Raad. Weber overrakte mig derefter en smukt indbunden Mappe, som indholdt Udkastene til Lysthuuset. Jeg faldt Papa om Halsen, og mine Glædestaarer tolkede ham den Tak, mit Hierte var fuldt af, men som Læben i min Bevægelse ikke fandt Ord for. Heele Selskabet udbrød i Lovtaler over Idéen og Webers smukke Tegning. Paa Papas Opfordring steg jeg derefter ind i den udgravne Firkant og modtog en Murerske af en af Gesellerne og en Steen af den anden. Jeg tog Kalk med Skeen og bestrøg den Steen, som laa paa Jorden, og lagde den anden Steen oven paa. Da jeg traadte tilbage, omfavnede Papa mig kiærligt. Jeg saa mig om efter Weber for at takke

ham men fandt ham ikke. Det er Papas Villie, at Lysthuuset skal staa færdigt til den 1ste August, og al Ting bliver, som han vil.

L. v. J.

5 July. Mindst een Gang om Ugen besøger jeg Jette, som venter sin Nedkomst hver Dag. Der er i den Anledning faldet Roe over hendes Mand, som ikke veed alt det gode, han vil giøre hende. Vi have det saa hyggeligt sammen, alle tre. De vente begge, det bliver en Søn, en nye Carlomand. Reinhardt vil, han skal kaldes op efter sin afdøde Broder, men Henriette er ængstelig derved. Lisette bliver for hver Dag mere bedaarende. Hun vil voxe sig til en stor Skiønhed, spaaer jeg. „Ønsk ikke det for hende," sagde hendes Moder en Dag. „Skiønhederne har det sieldent let i denne Verden. Jeg takker for min bugtede Næse og min store Mund. Derfor har jeg fundet en Mand, som sætter mine indre Egenskaber over de ydre." „Ach, kiære Søster," svarede jeg, „med Dine Øine kan man have alle Défauts og dog være en Skiønhed."

L. v. J.

Den 10 July Klokken 4 Slæt nedkom min næstældste Datter, Justitsraadinde Henriette Reinhardt, med en sund og trivelig Dreng. Vog 9 Pund. Baade Moder og Barn befinde sig efter Omstændighederne vel. Min Hustrue har været paa Ørholm de sidste

Dage og overværede Nedkomsten. I Anledning af Sønnens Fødsel har Justitsraad Reinhardt skiænket en klækkelig Duceur til hver Mand, som beskiæftiges paa hans Fabrique. Han er i alt en rundhaandet Mand.

H. v. J.

Den 16 July blev Taget rejst paa Lyst-Huuset. Vi samledes i den Anledning med Mester og Geseller til et Glas Viin.

H. v. J.

Den 25 July var der Barnedaab paa Ørholm. Fadderne vare: gamle Fru Reinhardt og Lottchen, Agent Bruun, Justitsraad Bernstein og undertegnede,

Herman van Joost.

Drengen fik i Daaben Navnet: Carl Heinrich Reinhardt. Altsaa en halv Opkaldelse. Høytideligheden foregik i Havesalen. Moderen var selv tilstede. Barnet skal til Efteraaret fremstilles for Menigheden i Sct. Petri Kirke.

H. v. J.

2. *Aug.* Igaar var her stor Stads. Lysthuuset blev indviet i heele Geburtsdagsselskabets Nærværelse. Haven var illumineret og lignede ganske en Vaux-Hall. Weber fremsagde et Digt til Pavillonens Priis, som han selv havde skrevet. Man fandt det alle overmaade smukt. Hvor glæder jeg mig nu til at sidde der inde og see ud paa Haven og Parken giennem de smaa bleggrønne Ruder. Stuen

er oplyst af tre Fag Vinduer og en Dør med Glasruder, og Væggene er panelerede og tapetserede. Møblementet er à la Rococo. Den kiære, kiære Papa! L. v. J.

12 Aug. Jeg havde fortalt Henriette om den kloge Kone ved Gadekiæret, som saa gierne vilde spaae mig, og vi bleve begge grebne af Nyfigenhed efter at høre, hvad hun kunde bilde os ind om Fremtiden. Vi aftalte da at gaa derop en Dag sammen. Igaar kom Jette kiørende herover i sin Phaeton, og da hun havde siddet her lidt, spurgte jeg Mama, om Jette og jeg ikke maatte gaae op til Væveren, for at hun kunde see det smukke Damask, han havde paa Væven til mig, og jeg ved samme Leilighed kunde skynde lidt paa hans Arbeide. Dette, fandt Mama, var en fortræffelig Idé, og hun gav strax sit Minde. Da Væveren havde forevist Jette sit Arbejde, gav jeg hans Kone et Tegn, og hun førte os strax ind i et lille Kammer ved Siden af. Her tog hun frem nogle meget malpropre Spillekort, og Jette og jeg turde ikke see paa hinanden for ikke at briste i Latter. Konen skulde først lægge op for Jette, som hun vistnok ikke kiendte. Hun begyndte efter alle Spaakællingers Skik at fortælle om en stor Rigdom, der ventede Jette, og om en statelig Herre, som var syg af Forliebelse i hende. Henriette blinkede til mig og henaandede Navnet: Reinhardt. Men saa begyndte den gamle at virre bedrøvet med Hovedet og

sende Jette beklagende Blikke. „Jeg seer en Baare, — en Barnekiste, men den skiuler sig i Taage, — Fortidens eller Fremtidens, — jeg veed det ikke. Jeg seer meget Vand og Vogne og Heste. Den naadige Dame kommer ud at reise, — flere Gange — men hvad er det? — der er igien en Kiste, større end den forrige, men ikke videre stor. — Nei, nu ville vi hellere see paa Haanden. Fly mig den." Lydig rakte Henriette Haanden frem, og den gamle grandskede i den og mumlede ved sig selv: „Livslinien er ikke lang, men ellers smuk og kraftig, til den pludseligen brydes af. Ja, — jeg siger Sandheden, som den viser sig for mig, naadige Dame, jeg lægger hverken til eller fra." Hun havde sluppet Jettes Haand og strøget Kortene sammen. „Skal jeg saa lægge op for Jomfruen?" spurgte hun med sine sorte Øine i mine. Hiertet sad mig i min Hals, og jeg havde mest Lyst til at løbe min Vei for ikke at faa lige saa uhyggelige Ting at høre som Jette. Men uden at vente paa mit Svar havde den gamle igien begyndt med sine Kortkunster. Ogsaa her fortalte Kortene om et stort Vand, over hvilket der seilede et Skib. „Giv Agt, for det har Lykken ombord," sagde hun. „Jeg seer en Mand i blaa Frakke med blanke Knapper og med en graa Filthat paa Hovedet. Han kommer med Skibet, og der bliver stor Glæde. Men der staaer en ung Mandsperson i sorte Klæder og seer meget traurig ud. Det er vistnok en studeret Per-

son, men hans Lommer ere tomme og strutte ikke af Penge, som hans i den blaa Frakke." Hun lagde flere Kort op. „Ja, tænkte jeg det ikke nok. Mamsellen kommer i Brudeseng, inden Bøgen i Sorgenfri Skov igien springer ud. Lad mig see den kleine Haand." — Med inderlig Modvillie lagde jeg min Haand i Sibyllens tørre Mumiehaand. — „Ih, seer man det! Jomfruen faar et langt Liv i timelig Velstand, og hun faar Børn, som arte sig vel, men det kunde alligevel see ud, som hun fik nogen Vanskelighed med sine Børn. Tænk derover, — det skader ikke at være forudseende." Endelig slap Sibyllen min Haand, og vi betalte og skyndte os ud. Nogle Skridt fra Væverens Huus gav Jette sig til at le høit. „Jo, jeg skal love for, at hun var vel underrettet, den gamle Hex, baade om mig og Dig; men hun undte os det jo i Grunden godt. Carlomands Død vidste hun Beskeed om, det anseer jeg for givet, og det om Vand og Vogne og Skibe har man hørt de hundrede Gange, det er den sædvanlige Lektie. See nu bare ikke dybsindig ud, kiære Lottchen, ellers giætter Mama, hvad vi have taget os til. Det er dumt at giøre sig gemen med Spaakoner, men det var dog altid et Eventyr."

L. v. J.

Den 15 Aug. spillede jeg L'hombre hos Agent Bruun paa Møllen med Professor Weisz og Majoren bag ved Kirken. Agenten

havde besøgt Reinhardt paa Ørholm og roeste meget hans heele Indretning. Han spaaer, at han inden mange Aar vil blive en af Landets første Klæde-Fabriqueurer. Jeg troer, den gode Bruun er noget af en Enthusiast, men hans gode Mening om min Svigersøn kan jo kuns fornøye mig.

H. v. J.

20 Aug. Ach, hvilket herligt Veir have vi ikke haft i denne Maaned! Det er, som om Sommeren ikke vil forlade os i Aar. Jeg sidder hver Dag i mit elskede Lysthuus, og paa Klokkeslet indfinder Mama sig for at holde Øie med Landeveien, om ikke Hs. kongelige Høihed Kronprindsen skulde begive sig til Taffel hos Hds. kongelige Maiestæt Enkedronningen paa Friedensburg, eller om ikke Hs. Naade Lehnsgreven til Friederichsdal skulde vende hiem fra Staden, eller, i Mangel af bedre, vor Nabo Captejnen høit til Hest begive sig paa Besøg hos Herskabet paa Holtegaard. Weber var her igaar. Han medbragte den nys udkomne, samlede Udgave af Johannes Ewalds Værker, som han har erhvervet sig. Jeg spurgte mig selv, om han skulde være kommen uformodet til Penge, siden han kunde kiøbe saa kostbart et Værk. Papa vilde da heller ikke følge hans Exempel. „Jeg venter, til det kan erholdes hos Bogjøden under Børsen," svarede han med et sarkastisk Smiil. — Jeg havde nok paa Fornemmelsen, at We-

ber gierne vilde forelæse af Bogen og inviterede ham med mig ned i Lysthuuset. Jeg satte mig ved det aabne Vindu, for at jeg kunde see, hvem der gik forbi. Weber sad i Sofaen midt paa Væggen og læste med Bogen liggende foran sig paa Bordet. „Rungsteds Lyksaligheder" heed et af Digtene, som jeg fandt saa meget Behag i, at jeg strax indprentede mig de første Linier:

»I kiølende Skygger,
I Mørke, som Roser udbrede.«

Giennem de grønne Ruder faldt Dagslyset skumringsblegt, og giennem den aabne Dør trængte Duften af Sensommerens Roser. — Vor Nabo, Captejnen, kom forbi tilfods og hilste chevaleresk, da jeg stak Hovedet lidt ud af Vinduet for at see, hvem der kom. Da jeg igien saae hen paa Weber, var hans Mine saa forstemt, at jeg maatte le høit. Skulde han være jaloux paa den galante Captejn? — Weber spurgte, om han maatte skrive „Rungsteds Lyksaligheder" af til mig. Jeg svarede, at han før selv maatte skrive et Digt om Lyngbyes Lyksaligheder f. Exempel. Han spurgte, om han da maatte kalde mig sin Camoene. — „Er det noget slemt?" gav jeg til Svar, hvorover han kom til at lee, og jeg stemmede i. Jeg fortalte siden Mama, at Weber havde læst høit for mig af Poeten Ewald. Hun fandt ikke Behag deri. „Denne Ewald, som Folk nu giør saa meget ud af," — sagde hun — „var en høist

uordentlig og umoralsk Person, som giorde sin fromme Moder megen Sorg. Man maa prise Jomfru Huulegaard lykkelig, at hun blev en brav Borgers Kone, og man kan kuns beklage, at Ewalds forliebte Snak har bragt hende i Folkemunde." — Nei, jeg troer alligevel ikke, at jeg vil være Webers *Camoene*. — Han har selv stavet Ordet for mig.

L. v. J.

23 Aug. Hvilken begivenhedsrig Dag! — Henriette og jeg var nede at gratulere Professorinde Weisz til hendes Geburtsdag, da Papas Tiener pludselig kommer med Iilbud, at vi strax skulde komme hiem. Der var kiære Giæster. Vi fandt det jo lidt uhøfligt at anbefale os saa hastigt men turde ikke andet end at iile hiem. Komne i Nærheden af Havelaagen, griber Jette og jeg paa samme Tiid hinanden i Armen og snapper efter Veiret, idet vi blinke forskrækkede til hinanden. I Haven stod midt imellem Papa og Mama en Herre i blaa Frakke og med en høi og bredskygget, graa Filthat paa det accomoderede Haar. „Manden med Dampskibet," hvidsker jeg. — „Fætter Friederich fra Vestindien," hvidsker Jette, „min forsmaaede Beiler." — Men al Generthed var strøgen af os, da den vestindiske Fætter tog os hver efter Tour i sine Arme og kyssede os paa begge Kinder. Mig holdt han ud for sig ved Hænderne for at tage mig rigtig i Øiesyn. — „Men Du er jo bleven en stor

Pige, Lotte, og en Skiønhed, ma foil Da jeg reiste, var Du en lille Pige med Haaret ned ad Nakken og tynd og opløben, nu svulmer Du som en Rose, der lige har sprængt sit Hylster." Det blev nu min Tour ogsaa at tage ham i Øiesyn. Han havde et langt Ansigt, bruunet af Vestindiens Sol, store, blaa Øine under sorte, hvælvede Bryn og en meget tyk Underlæbe. Jeg ved ikke, om jeg vilde kalde ham smuk, men jeg troer dog nok, han vil falde i de fleste Damers Smag. Der er over hans Apparition noget af den store Verden, som han jo ogsaa kommer fra. — Svoger Ludvig og Søster Vilhelmine kom snart efter at hilse paa den hiemkomne Broder, og vi tilbragte en meget fornøielig Aften sammen. L. v. J.

Den 10 Sept. blev i en sluttet Familiekreds her paa Stedet Trolovelse celebreret mellem min Datter Lotte og hendes Fætter Friederich van Joost. Gud Herren lyse sin Velsignelse over denne Hierternes Pagt. Gierne havde jeg beholdt dette vort yngste og sidste Barn i Hiemmet endnu nogle Aar at forsøde min og min Hustrues Alderdom, men jeg er glad ved at viide min Lottchen vel forsørget, og jeg bifalder det Valg, hendes Hierte har giort, fordi hendes vordende Ægtemage er i Sind og Skind en van Joost, et klart Hoved, en jevn og retsindig Karakteer og ligesom sin Broder Ludvig en maadeholden Mand, som jeg altid har ønsket at

knytte nøie til mit Huus. Han agter at indgaa som Compagnon i sin Broders Mæglerforretning og ønsker snarest at faae sit eget Hiem. Det bliver da sandsynligen sidste Sommer, Lottchen følger med sine Forældre til Lyndbye.

H. v. J.

Den 15 Sept. Dagene kortes, Frugten hænger fuld moden paa Træerne, og Krager og Raager holde Raadslagning Morgen og Aften i min Naboes høje Popler. Min Hustrue har allerede travlt med Forberedelserne til Afreisen. Nede i Haugen spadsere de Forlovede. De synes at være meget forliebte i hinanden.

H. v. J.

29 Sept. Godt at jeg endnu en Gang aabnede Dig, min fortrolige Ven, og at mit Blik ved en Hændelse faldt paa, hvad Papa i sin sidste Linie havde skrevet. For første Gang har jeg kigget ham i Kortene, som han troer at have kigget mig, og jeg slaaer tre tykke, sorte Streger, som han nok skal blive vaer og tyde. — Og saa, Tak til Dig, min tause og forstaaende Ven, for al den Taalmodighed, hvormed Du har taget imod mine smaa Meddelelser. Hvis jeg igien kommer til Dig med noget, som ligger mig paa Hierte, da bliver det ikke som den unge, barnagtige Pige, men som en ærværdig Matrone. Indtil da: lev vel, lille Bog, og lev vel Huus og Have i det kiære Lyngbye, som jeg elsker over alt paa Jorden.

L. v. J.

1788

Den 4 May i koldt og regnfuldt Veir drog min Hustrue og jeg her ud. Det gamle Hiem paa Nørregade var saa tomt, efter at vor kiere Lotte havde forladt det, at vi begge følte en stærk Trang til Arbeidet her ude i den frie Luft. Vor Datters Bryllup celebreredes i Hiemmet den 15 April, og Andenbryllups-Dagen havde jeg samlet Familie og Omgangsfæller til en Fest paa Den kongelige Skydebane uden Vester Port. Kuns Monsieur Weber havde bedet sig undskylde. Hans Helbred er ikke godt for Tiiden, men han havde forfattet et meget smukt Bryllups-Carmen, som glædede baade Brud og Brudgom. Min Svigersøn har kiøbt sig en Land-Gaard i Gientofte, hvor fra han og Lottchen med ringe Umage kunne besøge os gamle om Sommeren.

H. v. J.

D. 20 Juny. Min kiære, gamle Papa har aabenbaret mig den Hemmelighed, han og Søster Lotte have haft sammen, og han har givet mig Lov til ogsaa at tage Ordet i denne lille Bog, som jeg kan see, er bleven en Deel forsømt, efter at Lotte blev Madame Friederich van Joost. Hun er endnu saa fast bunden i Hymens Lænker, at hun sjælden river sig løs fra sit Gientofte; og naar hun kommer her over, har hun kun Tanker for sin Friederich. Det var da sandelig godt, at jeg ikke tog ham fra hende! — Jeg kommer

tidt her over nu for at opmuntre de Gamle. Min lille Carl Heinrich trives vel og har en sund og god Amme, saa han kan bedre undvære mig end før. Lille Elise giør mig næsten altid Selskab paa mine Toure til Lyngbye. Hendes Grandpapa og Grandmama elsker hende over al Beskrivelse. Hun hjælper dem skiftevis i Have og Huus og giør dem næsten jaloux paa hinanden. Men hvor er hun dog ogsaa et deiligt Barn, ikke blot smuk men tillige saa hiertens god. Hendes Fader tilbeder hende; jeg forsøger at være den fornuftige. Henriette R.

Den 28 Juny. Ja, Henriette har Ret, jeg er bleven en forsømmelig Journalskriver, men siden Lotte forlod os, har det været mig en Overvindelse at fortsætte. Det var jo for at give hende en Syssel under det ensformige Landliv, at jeg fandt paa Dagbogen, idet jeg mente, at naar hun vidste, at jeg ogsaa skrev, vilde hun selv faa mere Lyst til Arbeydet. Saa lad mig da berette igien om min stille Haugedont. Gartner Svendsen, som jeg fik i Frandsens Sted, har i dette Foraar efter min Ordre anlagt tvende Beede med Artischok og plantet 28 Kirsebærtræer, 30 Pæretræer og 12 Æbletræer samt 4 Morbærtræer. Alle synes at staa sig vel. Jeg har i Dag selv plantet 15 Stkr. afskaarne Viinranker i Jordbærpotter og sat dem under Mistbænk-Ruder. H. v. J.

D. 10 July. Ligesom Dagbogen har jeg ogsaa overtaget Monsieur Weber efter Søster Lotte. Vi sidde sammen i „Lottes Lyst", og han læser for mig med Forkiærlighed af salig Johannes Ewalds „Levned og Meninger". Især dvæler han ved Arendse. Jeg har en Mistanke om, at den gode Lotte indtager i hans Hierte en Arendses Plads. Vi roe ogsaa ud paa Søen, og Weber synger for mig til sin Luth. Det værste er, at jeg ikke tør bede ham over til Ørholm, fordi min evigunge Gemahl lider af Jalousi paa hver ung Mandsperson, som sætter Pris paa mit Selskab. Jeg maa tilsidst kun omgaaes Fruentimmere. Og naar jeg saa veed, at det kun er Lottes Afbillede, Weber tilbeder i mig! — H. R.

D. 2 Aug. For at divertere Papa og Mama indbød Reinhardt dem til sammen med ham og mig at giøre en Reise i vor Kaleschevogn til Friederichswærck og besee Krudtmøllen. Vi bleve særdeles venlig modtagne af Inspektøren og Generalens Husholderske og indlogerede paa det herlige Arresøedal. Generalen selv var paa sit Falsterske Gods, men hans Huus stod som vanligt aabent for Giæster. Vi sejlede i Gondol paa Aaen, og man lod til Ære for os støbe Kugler i vor Nærværelse. Reinhardt og Papa underholdt sig paa den hele Tour meget venskabeligt, og vi vare alle sammen enige om at have tilbragt nogle yderst behagelige Dage, begunstigede tilmed af det skiønneste Veir. H. R.

1789

Den 7 Marty. Kom i Dag uanmeldt her ud sammen med August. Giorde den ubehagelige Opdagelse, at Gartner Svendsen har bag min Ryg giort sig en anseelig Fortieneste ved Gravensteiner at sælge af min Kielder til egen Fordeel; ligeledes har han bortescamotteret 12 Flasker af min gode Rüdesheimer. Giort kort Proces med ham og sat ham og Familie samt Svigermoder paa Porten. Det er nu den tredie Gartner i fire Aar, som lønner mig saa skammeligen. Frandsen er ikke desto mindre stadig hos Reinhardt. Majoren paa Ulrickenborg har lovet at skaffe mig en ny Gartner. Han er en Mand, som kiender sine Folk. H. v. J.

Den 14 April nedkom min Datter Lotte med en Datter. Vog 8 Pund. Jeg har sovet i Lyndbye denne Nat. Den nye Gartner, som Majoren skaffede mig, er Ungkarl uden Paahæng. Saa meget desto bedre. Ludvig har skaffet mig eet Oxehoved rød Viin, 270 Bouteiller. H. v. J.

D. 20 July. Lotte kom igaar til Lyngbye med Barn og Amme, begge tykke og trivelige. Ogsaa den gode Lotte har engraisseret sig i sin Barselseng, men hun kan ikke lide at høre det. Hun spurgte mig, om Weber kom her, og det syntes mig, at hun blev lidt forstemt, da jeg fortalte hende om hans og

mine Hyrdetimer i Lysthuuset og paa Søen. Ach, hendes Friederich er med alle sine Fortienester saa vist ikke en Dafnis! — Jeg kunde ikke nægte mig selv at harcelere lidt med hende over Weber. Jeg bildte hende ind, at jeg var kommet efter, at han havde faaet sig en lille Amour i Kiøbenhavn. Hun slog med Nakken og sagde, at jeg forstod mig ikke paa Weber. H. R.

Den 22 July kom August her ud og fortalte os, at der var udbrudt Oprør i Paris, og Bastillefængslet stormet af Carnalien. Han havde hørt det paa Børsen. Vi skulle see, at det er Hamburger-Jøderne, som igien ere paa Spil. Markedet er flaut, der maa reises lidt Vind, og saa puster man nogle Pøbeloptøyer op til en stor Revolte. Vor Ko fik i Dag en Kalv. H. v. J.

1790

2 *Febr.* Min kiære Mand og jeg ere her ude i Dag i Reinhardts Kane sammen med ham og Jette. Vi ere kørte ad Strandveien og forbi Sølyst og Emilies Kilde giennem Dyrehaven til Lyngbye, hvor vi varmede os ved en god Frokost i Postgaarden. Jette har beordret mig her op at skrive en Journal; hun bebreider mig min Dovenskab, og hun har Ret; jeg har ikke den Lyst som før til at betroe Dig, min lille Bog, hvad jeg oplever af Glæder og Smaasorger. Min Flag-

retid er forbi, og mit Flagresind med den. Jeg vil da kuns fortælle, at min kiære Mand er blevet Kirkeforstander ved Sct. Petri, og vi sidde der hver Søndag i vor egen Stol og lytte til det deilige Orgelspil. Det er alt, hvad jeg seer til den gode Weber. Jeg nikkede op til ham forgangen, da jeg bemærkede, at han stod og saae ned i Kirken fra sin Plads, og han nikkede tilbage, men han kom ikke ned og hilste paa os, da vi forlode Kirken.

L. v. J.

d. 27 May. Den kiære Papa synes ganske at have tabt Lysten til at føre Journal. Jeg maa da see min Leilighed til af og til at indføre lidt om Familiens Leben und Treiben. D. 2 May fornøiede Søster Lotte igien sin Gemahl med et Kiærlighedspant, en Datter, som dog kun vejede 6 Pund men ellers er sund og velskabt. Jeg synes, den søde Lotte nu skulde forundes lidt Hvile. — Mama og Papa kom allerede her ud i April. De længes begge efter dette Sted og lokkes her ud, saasnart Solens Straaler begynde at oplive Jorden. Ogsaa Reinhardt foretrækker det landlige Liv paa Ørholm for Vinteren i Gaarden ved Kanalen og alle dens Adspredelser. Aldrig har jeg elsket nogen Bolig som vor nuværende. Maatte vi kun ikke alt for snart bryde op fra den! Men det bæres mig for, at vi aldrig ville komme til at slaae Rødder noget Sted. Talte ikke ogsaa Sibyllen ved Gadekiæret om mange Vogne og Reiser? —

H. R.

Den 14 Juny havde vi Schønfelts til Middag, og han udtalte sig meget roesende om mit Hauge-Anlæg. Siden, da vi sade sammen i „Lottes Lyst", bragte han Vennen Weber paa Tale, hvis Sindstilstand bekymrede ham en Deel. Tvende Gange i denne Sommer var Monsieur Weber udeblevet fra Gudstienesten, og man havde maattet skikke Bud efter ham og havde fundet ham paaklædt slumrende i sin Seng med alle Tegn paa en Ruus. Min Svigersøn, Kirkeforstanderen, havde forarget sig meget der over og krævet ham entlediget fra sin Stilling, men Schønfelt var gaaet i Forbøn for ham og bad nu mig anvende min Indflydelse paa ham og prøve at tale ham til Fornuft, idet han fortrøstede sig til den særlige Estime, Weber nærede for mig og min Hustrue. Jeg lovede ham at gjøre mit Bedste. H. v. J.

D. 28. Juny. Atter har Skiæbnen forenet mig og Weber i „Lottes Lyst". Papa havde inviteret ham til at kiøre med os til Lyngbye i Papas Phaeton. Jeg boer nemlig for Tiden med samt mine Børn hos de elskelige Gamle under min Gemahls Fraværelse i Holsteen. Weber vilde partout sidde paa Domestiquesædet bag paa, da Papa kiørte selv. Han var ualmindelig oplagt til Passiar den Dag, og Papa havde flere Gange formanet ham til at sidde stille og ikke bøie sig ned imod os. Men Hjulenes Raslen giorde dette nødvendigt, hvis jeg da skulde høre alt det,

han havde paa Hierte. Alt gik imidlertid godt, til vi naaede Slagbommen lige før Postgaarden. Til alt Uheld var den ikke trukket saa høit op som sædvanlig. Weber blev ramt, idet han bøiede sig frem, og i halvt bedøvet Tilstand revet af Sædet og kastet til Jorden. Papa fik strax Hesten standset, og fra Postgaarden kom Folk ilende og bar den afmægtige ind i Giæstestuen. Den tilkaldte Chirurg erklærede hans ene Been for brækket, og efter at en kraftig Aareladning havde kaldt den forulykkede til Live igien, blev han lagt paa Halm i en Bondevogn og bragt hiem til Papas Gaard. Nu ligger han med Beenet i Bandage, om Dagen mest paa Sofaen i „Lottes Lyst", og jeg har maattet paatage mig hans Underholdning, eller snarere: han har paataget sig min, og lille Lises i Tilgift. For mig læser han høit eller spiller paa Luth, til hende tegner han Billeder eller klipper Silhouetter, hvori han er en Mester.

H. R.

D. 3 July. Weber nævner aldrig Lottes Navn heller ikke hendes Mands. Han læste igien i Dag for mig om Arendse. Jeg nedskriver disse Ord, som jeg indprentede mig:

„Jeg havde min Arendse, og nu har en anden hende! Fortærende, ødelæggende Tanke, Kilde til min Fortvivlelse, mine Uordener og min Ulykke!"

Han tav nogen Tid, — jeg turde ikke see hen paa ham men bøiede mig ned over mit

Sytøj. Der kom en Plet paa det hvide Mol — og een til. — „De græder, Henriette," hørte jeg ham sige, uendelig blidt. „Græd ikke over mig, jeg, der har seet Himlene aabne. — Hvor mange have vel det?" H. R.

D. 10 July. Lotte kom her ud i Dag, uventet. Vi sade i Lysthuuset som vanlig. Døren havde vi lukket. Det regnede tæt og stille udenfor. Da seer jeg pludselig ved at løfte Blikket op fra mit Arbejde Lottes Ansigt giennem Ruden i Døren. Weber læste og bemærkede hende ikke, før hun aabnede Døren og stod paa Tærskelen. Han tabte Bogen og stirrede paa hende, som var hun en Aabenbaring, et Gøglesyn. „Forstyrrer jeg?" spurgte hun og saae fra den eene til den anden af os, medens kun hendes Læbe smilte. „Jeg vilde kun høre til Monsieur Webers Befindende, men, som det synes, er han ikke at beklage."

Jeg kunde see, at hun i det Øieblik ikke var mig god, men jeg vrededes ikke. — Ach, Lotte, stakkels Lotte! — H. R.

D. 13 July. Da jeg gik ned i Dag i Lysthuuset for at hente Weber en Bog, han havde glemt, saae jeg, der stod et Navn, ridset i Ruden, hvor han sidst sad. Navnet var Lotte.

H. R.

Den 15 July. Jeg talte i Dag med vor gode Weber, saaledes som jeg havde lovet Pastor

Schønfelt. Jeg spurgte, om det ikke vilde være ham en Sorg at maatte slippe Organist Embedet ved vor Kirke, hvortil han til min Bestyrtelse svarede: „Nei, ingenlunde.“ Jeg spurgte ham da, om han havde et andet Levebrød i Vente, hvor til han ogsaa svarte: „Nei“ — men tilføiede: „Helst vilde jeg expatriere mig en Tiid, giæste de store Verdens Stæder, Paris for Exempel. Der gaar store Ting for sig nu i Paris, jeg vilde gierne see dem paa nært Hold.“

Jeg vilde, han skulde slaae slig en Galskab af Hovedet. Hvem troede han, vilde hiælpe ham der til? — Skulde han ikke være glad ved det Embede, den tydske Menighed havde betroet ham, og varetage det paa sømmelig Maade? — Han bad mig unskylde. Ikkuns fordi jeg havde spurgt ham, havde han svaret mig oprigtigt. Nu bad han mig lade det være usagt. — Et mærkeligt Menneske, den Weber, og dog en brav Fyr.

H. v. J.

D. 18 July. Søster Lotte har tilskrevet mig i Dag og bedet mig om under Haanden at faa at vide af Papa, i hvilken Pris hendes Lysthuus staar ham. Hun betroer mig, at hun vil afhænde det til en Liebhaber, da hun i Øieblikket har haardt Brug for Penge. Stakkels Lotte! Hendes Mand er sikkert en stor Økonom, som heele den Gren af van Jooster. Gudskelov, at jeg selv valgte min Mand!

H. R.

Den 24 Aug. har Pastor Schønfelt i en Skrivelse meddelt mig, at Johannes Weber har frasagt sig sin Stilling som Orgelspiller ved Sct. Petri Kirke fra 1 November dette Aar, da han agter at tage Ophold i Udenlandet. H. v. J.

D. 28 Aug. Saa er jeg da bleven Godseierske! — Den kiære, kiære Reinhardt, som troer, at han har skiænket mig 400 Rigsdaler til at forbedre min Garderobe! — Nu flyver Weber af Landet, befriet for en utaalelig Lænke og med Hiertet fuldt af Tak til den anonyme Giverinde. H. R.

1791

Den 3 July. Siden nu hverken Lottchen eller Jette kommer og skriver i Dagbogen, har jeg ogsaa selv tabt Lysten. Vil det monstro fornøie mine Efterkommere ikkuns at læse om mine Plantninger og Podninger eller om mine idelige Skiænderier med de uduelige Gartnere? Dog lad mig for at bøde paa det forsømte sammenfatte, hvad af besønderlig Interesse i det forløbne Aar er hændet. Min Familie har modtaget ikke mindre end trende Forøgelser i det sidste halve Aar. I January nedkom August's Kone med en Pige, i April fik Reinhardts ligeledes en Dotter, og sidst i Juny fik min Lotte sit tredie Barn, en liden Søn. Jeg har nu i alt 14 Børnebørn. Pigerne ere i betydeligt Fleer-

tal, saa vi skulle ikke foreløbig have Krig og Ufred i Vente. H. v. J.

Den 6 Aug. har jeg truffet Aftale med Mureren om det nye Tegltag paa Staldbygningen. Gesellerne skulle have 5 Skilling Timen for Arbeydet efter Fyraften. Det har været ret et Teufels Wetter denne Sommer med Regn, Storm og Kulde. Kirsebær, Æbler og Pærer have slaaet gandske feil, dog har jeg mange og store Stikkelsbær. Jeg troer, Frugttræerne fattes Næring; jeg vil lade bravt giøde omkring dem i September. H. v. J.

Den 17 Sept. var her i Huuset stor Schildpadde-Schmausz, Deltagere: Majoren, Agenten, v Bernstein, August, Friederich, Kaptejn Ramler, Reinhardt og Herman van Joost. Der blev drukket 10 Bouteiller rød Viin, 8 do. hvid Viin og 5 do. Madeira. Tvende Spilleborde, L'hombre og Fransk Boston. Til Desert: Viindruer og Ferschener fra Drivhuuset. Jeg har i alt høstet 523 Stkr. Ferschener og 320 Klaser Druer. H. v. J.

Den 2 October. Flytter til Staden den 10 hujus. H. v. J.

1792.

Den 13 May. Kom her ud for 8 Dage siden. Beseet Drivhuuse og Mistbænke med Gartner Glob, som tiltraadte 1 May. Han

roeser sig selv meget for sin Duelighed i Podning og Beskiæring. Jeg vil see det, før jeg troer det. Alle mine Gartnere have været saare fornøyede med dem selv, men ikke een har tilfredsstillet *mig*, de have giennemgaaende været Dummkøpfe og dertil Pralhanse.

H. v. J.

Den 12 Juny. Har haft Feber 4, 6, 8, 10 i denne Maaned. I Dag begynder jeg efter min Læges Raad een China Kuur.

H. v. J.

Den 2 Aug. var Pastor Schønfelt her med sin Hustrue. Han viiste mig et Brev fra Weber i Paris. Den gode Weber er bleven Sansculotte og raser mod Aristokraterne.

H. v. J.

Den 19 Aug. Hver Gang jeg gaar ad Kongeveyen forbi Weisz's Lystgaard overfor Kirken, maa jeg kige ind og see, om den brave Olding ikke endnu spankulerer omkring der inde i sin blommede Slaabrok og sysler mellem sine Blomster og Frugttræer. Vi pleyede gierne at aflægge hinanden smaa Visiter og udvexle gode Raad. Især min Ferschenkultur havde i ham en interesseret Beundrer. Nu, han er reyst, er der ingen, jeg giider invitere til at see paa min Hauges Mærkværdigheder.

H. v. J.

Den 30 Sept. Det har regnet og stormet en heel Uge. Haugens Gange ligger fulde af Frugt, som for seent blev tienlig formedelst den kolde Sommer. Bedst at krybe i Vinterhi. Vi reyse ind førstkommende Fredag.

H. v. J.

1793.

Den 29 April kom vi allerede her ud grundet paa, at Reinhardt og Friederich van Joost med samt deres Fruer ere dragne af Landet og have betroet os Gamle deres Børn. I Byen have vi kuns daarlig Plads til at være saa mange, men her ude gaar det bedre an. Reinhardt har solgt Ørholm Mølle og vil først kiøbe sig en ny Eiendom, naar han kommer hiem. Han har tænkelig tient lige saa godt paa denne Geschæft som paa sine andre tilforn. De syntes i hvert Fald begge at være ved godt Mod. H. v. J.

Den 2 May. Har i Dag opsagt min Gartner Glob, fordi han uden min Tilladelse har fældet en Snees unge Løvtræer langs Hegnet til min Nabo. Sandeligen, man har ikke Fred længer, end ens Gartner vil. Denne var den femte. H. v. J.

Den femte Juny. Grandpapa har sagt, at jeg skulde skrive i denne Bog en Hilsen til min søde Mama, som hun kan læse, naar hun kommer hiem igien til Danmark. —

Kiære Mama! Hvordan har Du det og den rare Papa? — Jeg og Carl Heinrich og lille Amalie har det godt. Her er saa deiligt i Grandpapas store Have, og jeg fisker Guldfisk i Dammen med en lille Fiskestang, som Grandpapa har foræret mig. Og jeg spiser Stikkelsbær og Kirsebær, og jeg kiører lille Søster og Fætter Theodor rundt i en lille Vogn, og Cousine Augusta og Cousine Julie hjælper mig og skubber bag paa. Og Grandmama lærer mig at strikke og har givet mig en lille Bæltekrog af Sølv til mit Garnnøgle. Og Carl Heinrich har faaet en Kiæphest med hvidt Hode og røde Øine. Hils Papa og kys ham fra mig og vær selv kiærlig hilset fra din lille Datter Elise Reinhardt.

Den 4 July var August og Emilie her med deres Børn, og i Dag, kuns tvende Dage efter, kommer der Bud fra Fabriquen paa Blegdammen, at lille Johanne har faaet Skarlagens Feber, og at Edward ogsaa har Feber men endnu ikke er rød. Det er en kiedelig Geschichte, naar man har Huuset fuldt af fremmede Børn. H. v. J.

Den 15 July har jeg fæstet en nye Gartner, hvis Navn er Koch. Intet af Børnene har endnu viist Tegn paa Sygdommen, Gud være lovet. H. v. J.

Den 30 Sept. vendte Reinhardts og Friederich van Joost's tilbage fra deres Udenlands

Reyse i Tydskland, Holland, Belgien og slutteligen Schwejts. Huuset er nu tomt igien for vore Børnebørn, og, Gud ske Tak, kunde vi aflevere dem til Forældrene karske og glade. Mest ville vi savne den lille Elise, som var begge os Gamle til stor Opmuntring. Hun reyste først i Dag, fordi den nye Eyendom, som Reinhardt har kiøbt ved Sct. Jørgens Søe og Gamle Kongevey, først skulde istand sættes. Han vil der opføre en Meel- og Gryn Mølle. Maatte denne kuns ikke forøge Dødelisten af vore mange herunter gangne Industrier! — Godt for Reinhardt, at han er en større Handelsmand end Fabriqueur. Han sælger immer i rette Øyeblik og med Gevinst.

H. v. J.

1794

Den 27 May. Denne Vinter har for mig og min kiere Kone været fuld af Alskens Skrøbelighed og har sikkert befordret os begge et anseeligt Stykke nærmere Graven. Jeg har slugt megen og bitter Mixtur for at holde Legemets Funktioner i Gang, men Døden vil have en Aarsag, og for mig aabenbarede denne sig i Vinter Dagen efter, at Kongens Slot totaliter nedbrændte. Fasttryllet af det rædsomme Skuespil var jeg bleven staaende midt i Vinterens Kulde med mine Fødder i Sneen og havde fulgt Luernes Rasen hiinsides Kanalen. Jeg bekom mig

der af en saa gewaltig Nyre-Kolik, at jeg maatte holde Sengen flere Dage. Gud ske Tak og Lov, at ingen af de Kongelige Herskaber leed nogen Fortræd paa deres Legem, men alle i Behold échapperede ud af det brændende Slot! H. v. J.

D. 3 July. Lille Elise og jeg ere i Dag paa Besøg hos de kiære Bedsteforældre, som have forlangt at beholde hende nogle Dage hos sig. Jeg nænner ikke at sige nei, men hvad vil mon hendes Papa sige til at undvære hende. Hun er jo hans Hiertens Skat. — Mama giorde store Øjne, da jeg sagde hende, at Lotte havde solgt mig sit Lysthuus, og at jeg nu vilde tage det i Besiddelse og invitere hende til at holde mig med Selskab der. Jeg troer forresten, at hun har opdaget Dagbogen. Hun spurgte mig forleden, hvad det var for Hemmeligheder, Papa og jeg skiulte for hende oppe i det blaa Kammer. Jeg teede mig naturligvis uvidende men fortalte det til Papa. H. R.

Den 3die July. Jo, det er nette Ting, som gaar an her i Huuset! Jeg gamle Kone skal ikke have Lov til ogsaa at tale giennem denne Bogs Blade til mine Børn og Børns Børn, naar vi Gamle ere under Mulde, og de læse om vor Leben und Treiben i det kiære Lynbye. Den gamle Mand vil ikke, at min Kiøkkenpassiar skal tage Pladsen op

for hans Plantering og Okulering og Trakasserier med Folkene. Men nu skulle Børnebørnene faa at vide, hvad deres Grandmama satte paa Bordet den første July, da vore Venner fra Sct. Pederstræde vare her til Middag for at feire min Geburtsdag: Krebse-Suppe med bagte Boller. Indbagte, sukkersaltede Oxetunger. Junge Hänchen med bruunede Kartofler. Jordbær med Fløde. Krumkager med Syltetøy. Prosit die Malzeit! —

Anniche van Joost.

Den 4 Aug. var heele Familien inviteret til Middag hos Reinhardts paa Sct. Jørgens Gaard. Et charmant Sted med Hauge ned til Søen, hvor udi tvende Fiskedamme. Meel- og Gryn Møllen skal have vakt Allerhøyeste Opmærksomhed. August hvidskede mig i Øret, at man paatænkte at giøre Justitsraaden til Etatsraad. Ludvig spurgte mig, om jeg vidste, at Reinhardt hos en Kunstsmed havde bestilt et overmaade prægtigt Gitter Værck til hans Capel i Petri. H. v. J.

Den 3 October. Nu efter at vor elskelige Arveprindsesse er salig hensovet, tør man vel troe, at vi lidt tiere faae Hs. Kongelige Høyhed og de tvende unge Prindser at see paa Sorgenfrey. Man kan blive gandske melankolisk af at se paa det tomme Slot og den gamle Slots Forvalter, der giver sig en Air, der lidet harmonerer med hans borgerlige Ringhed. H. v. J.

1795

Den 25 May. Det blev sagt mig igaar paa Postgaarden, hvor jeg iblandt søger ind for at læse de udenlandske Tidender, som Postholderen giemmer til mig, at min Nabo, Jødeagenten, ligger i Underhandlinger med Hs. Kongelige Høyhed Arveprindsen om at sælge ham sin Eyendoms Gaard, der skal indrettes til Vadske Gaard for Hofholdningen. Jeg faar da maaske inden længe en kongelig Nabo.

H. v. J.

Den 30 May. August bragte mig igaar det skrekkelige Budskab, at Reinhardts Huus nær var blevet et Offer for Luerne. En afskyelig Knægt, som han lige havde fæstet for Tiener, havde anstukken Ilden for at skiule, at han havde giort Indbrud i sin Herres Chatol og taget 600 Rdl. Herren være lovet, at Ilden blev slukt i Tide, og den utroe Tieners onde Anslag forhindret. Galgen var ikke for slem til slig en Spitsbub. Men Reinhardt er for godlidende, han seer sig ikke for, naar han fæster Folk, og lader dem spille sig paa Næsen. Min Gartner Frandsen er endnu i hans Brød. Haugen der er heller ikke, som jeg vilde forlange den.

H. v. J.

Den 5 Juny. Er lige hiemkommen fra Staden. Opdagede, da vi kiørte over Slotspladsen, en Sammenstimmel hiinsides Kanalen

paa Holmens Grund, og sporede en stærk Brand-Os. Tilkaldte en forbi gaaende, som sagde, at det kun hidrørte fra, at der var gaaet Ild i en Hoben gamle Bræder paa Dellehaugen, men at Holmens Folk alt vare Herre over Ilden. — Fortsatte da ad Lyndbye til. H. v. J.

Den 9 Juny. Det blev ikke saa vel, at den liden Brand paa Dellehaugen var kuns nogle Timers Affære. I tvende Dage og Nætter rasede Ilden og bredte sig over vel en Trediedeel af Staden, og alle Forsøg paa at bekæmpe den syntes omsonst. Om Søndagen var vor Gaard paa Nørregade truet, og jeg maatte der ind med Vogne for at redde, hvad reddes kunde. Det var et forfærdeligt Syn! Ilden rullede sine Bølger ustandselig fra Huus til Huus og fortærede Gade efter Gade. Luften var saa opheedet, at man næppe kunde drage Aanden. Som ved et Under blev mit og min Families Hiem skaanet, men vore gode Venner i Sct. Peder Stræde og Studiestræde saae deres Leyligheder gaae op i Lue, og hvis deres Eyendele ikke leed samme Skiæbne, saa bleve de gandske molesterede af Vand og haard Medfart. Justitsraad v. Bernstein og Pastor Schønfelt har jeg givet Huusly under mit sommerlige Tag. Ogsaa Reinhardt og August have aabnet deres Huuse for brandlidte af deres Omgang eller Bekiendtskab. Ludvig og Friederich turde ikke for deres smaa Børns Skyld

fylde Hiemmene med fremmedè, som jo kunde medbringe al Slags Smitte. Begge have lovet at bidrage til den Collect, som allerede er sat i Gang. H. v. J.

Den 7 Sept. Nu ere vore Giæster reiste. De havde hver især fundet sig Leylighed i Byen. Min gamle Mand har ikke godt taalt Sommerens Affekter. Hans Coulør er daarlig, og han klager over Smærter i Ryg og over Lænd. Det er sagtens hans gamle Onde. Jeg har brygget ham en Thee til Blodets Renselse af: Chochiliaris, vild Kørvel, vild Cikorie og noget suur Campfer. Han synes at mærke nogen Bedring. A. v. J.

Den 30 Sept. Vi have besluttet at blive paa Landet denne Vinter. Synet af den afbrændte Stad er saa traurigt, at jeg hellere vil være det foruden. Dertil er vor Leylighed paa Nørregade saa ramponeret, at vi før have villet overlade den til nogle huusvilde, honette Familier. Ogsaa Hs. Kongelige Høyhed Arveprindsen forbliver denne Vinter paa Sorgenfrey. Han har overladt sit Palais i Kiøbenhavn til saa mange Brandlidte, at han ikke skiøtter om selv at være der. Han er en sand Menneskeven og blandt sine Lige et Exempel til Efterfølgelse. — Saa gaae vi da for første Gang en Vinter i Møde her ude; men Huuset er godt bygget og behørig i Stand sat, og vi have gode Vindovne i alle

Stuer. Kommer her til, at jeg har store Planer for i Gevæxt Huusene og med Varme Kasserne og selv kan holde min Gartner til, som er en lige saa stor Bønhas, som alle af den Slags, hvem jeg har kiendt. H. v. J.

1796

Den 17 January. Sneen falder uden for mit Vindue, og en lystig Brænde Ild buldrer i min Ovn. Jeg haver længe ikke befundet mig saa vel, og dog er jeg træt, træt til Døden. Jeg er glad over, at jeg tog den Beslutning at forblive her ude. Jeg vil helst døe paa Landet med Naturens evige Kreds Løb for Øye, gaae ind til Vinter Søvnen som mit Rosentræ der ude, fortrøstende mig til Opstandelsens Time. Det bæres mig for, at jeg har fuldendt Løbet og staaer ved Maalet. Den Gierning, det blev givet mig at røgte, har baaret gode Frugter, som mine Børn ville høste. De behøve mig ikke mere, og jeg veed, de ville slaae Kreds om min kiere Hustrue, om hun bliver alene. — Herren min Gud var saa naadig at forunde mig i min Alderdoms Dage at plante en Viingaard til hans Ære her ude i Kongens Lyndbye, maatte den bestaa ogsaa efter min Bortgang og vidne for Menneskene om den evige Sandhed i de Ord, at kuns den, som saaer, skal høste, kuns den, som har Haanden *i* Jorden, skal sætte Foden *paa* Jorden. H. v. J.

Den syvende Marts. Den kiære Granpapa har været meget, meget syg, og Mama har sendt mig herud for at hiælpe den stakkels Gra'mama med at pleie ham. I Dag sagde han til mig: „Gaa op, lille Lise, i den blaa Stue og skriv lidt i den lille Bog, som jeg saa skammelig har forsømt." Og nu vil jeg skrive om mit Besøg med Gra'mama hos den underlige gamle Kone i Væverens Hus. Hun sad i et Hiørne af den lave, mørke Stue, hvor Væven stod, men jeg saa hende ikke strax, først da hun vinkede, at jeg skulde komme hen til hende, mens Gra'mama talte med Væveren, fik jeg Øie paa hende. „Jeg kiender hende godt, lille Jomfru," sagde hun og tog min Haand, som om hun vilde kysse den, men jeg blev angst og trak den lempelig til mig for ikke at fornærme hende. „Jeg har læst hendes Fremtid i Kortene," sagde hun men saa sagte, at Gra'mama ikke kunde høre det. „Spørg hendes naadige Fru Moder, og hun kan sige, hvad jeg saa. Jeg behøver ikke at læse i Haanden; jeg har seet, hvad der staar. Ach ja, — Herren giver, og Herren tager, hans Navn være lovet." — Hvad mente hun mon med det? — Jeg blev saa angst, men saa smilte hun helt venlig og førte en Fold af min Kiole til sin Mund, og i det samme sagde Gra'mama: „Kom saa, Lischen," og jeg ilede ud af Stuen, glad over at slippe bort fra den underlige Kone. Hvad var det, hun mente, Herren vilde tage? — Jeg turde ikke sige noget derom til Gra'-

mama, men jeg tænkte ved mig selv, at det var den kiære, syge Grandpapa, hun havde ment. Ak, hvor gierne var jeg ikke ilet hiem for at se ham, men jeg maatte følges med Gra'mama, som har de daarlige Ben og ikke kan gaa saa hurtigt. Elise Reinhardt.

Den 17de April. Den gamle Mand og jeg vare igaar for første Gang i et heelt Aar i vor Menigheds Kirke og ved Guds Bord. Fra Prædikestolen takkede Pastor Schønfelt Gud, fordi han havde skiænket sin trofaste Tiener, Kiøbmand Herman van Joost, endnu en liden Tiid her neden sine Kiære til Glæde og den tydske Menighed til et godt Exempel. Efter Gudstienesten fulgte vi med Reinhardts ind i Capellet at lægge en Blomst paa den lille Carlomands Kiste. Den syntes mig saa lille i det store, tomme Rum bag det kostbare Gitter. Ach, maatte Forældrene blive forskaanede for at afgive flere af deres Børn til den stille Bolig! A. v. J.

Den 28 July. Det har regnet fra tidlig i Morges til nu Klokken 10 Aften. En heftig Orkan er gaaet over Landet, og jeg saae fra mit Vindu en mægtig Bøg ovre i Parken knækkes og segne til Jorden. Jeg maatte tænke paa den Storm Vind, som er gaaet over det ulykkelige Frankrig og har knækket de stolteste Halse. Maatte Gud i sin Naade forskaane vort lille Land for en Bor

gerkrigs Rædsler og udenwelts Fienders Anløb! Hvor lider mon nu vor Ven Weber? — I tvende Aar har ingen hørt fra ham. Han var med al sin Skrøbelighed dog en brav Mand. H. v. J.

Den 15 Sept. Det har atter været en vaad og kold Sommer. Vi ville nu snart begive os ind til den gamle Gaard paa Nørregade. Leyligheden er nu smukt i Stand sat, og Brandens Flygtninge andet Sted anbragte. Min kiere Hustrue lider af en haardnakket Hoste med Anfald af Aandenød. Jeg tør ikke blive her med hende endnu en Vinter. H. v. J.

1797.

Den 21 Juny døde Greve von Bernstorff, Minister for de udenlandske Affærer. En retskaffen Danemand, som modstod alle udenweltske Ophidselser til Kriig og derved sikrede den danske Handel og Industri sunde og rolige Vilkaar.

Den 4 Aug. indstillede Silkefabriquen paa Kirkens forrige Grund omsider sin kranke Virksomhed tvende Maaneder efter den salige Greves Bortgang. Ingen uden Participanterne vil græde over den Ende, det tog. Maatte de øvrige svindsottige og kunstigen opretholdte Industrier her i Landet snarligen giøre den Følge! H. v. J.

Den 1 Sept. nedkom vor Cronprindsesse med en Søn, som døde 4 Dage efter.

H. v. J.

Den 8 Sept. kiøbte jeg 3 Tdr. Havre. Har dette Aar høstet 737 Klaser Viindruer i Drivhuuset, hvor af dog nogle temmelig smaa. Har bemærket, at der har været en besynderlig stærk Vext i Græsset paa det Stykke af Engen, hvor jeg ifjor lod strøe Horn Spaaner. Ogsaa Kartoflerne synes denne Fremgangsmaade at have bekommet særdeles vel.

H. v. J.

Den 10 Octobr. Min gamle Mand har igien haft et Anfald af Feber med stærke Smærter i Ryggen. Vi reise i Morgen til Kiøbenhavn. Han sagde til mig i Aftes: „Jeg seer ikke Lynbye mere." Jeg vendte mig bort for at skiule mine Taarer.

Herre Gud i Himlen! er det Din viise Beslutning at tage snart min Gamle til Dig, da giør hans Udgang bliid, og forund mig at leve saa længe, at jeg kan lukke hans Øine, før jeg følger efter ham. A. v. J.

RIGSHOSPITALETS
PATIENTBIBLIOTHEK.

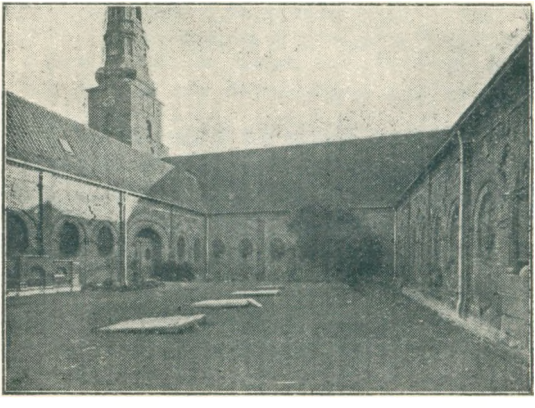

1798.

15 May. Den sidste Dag i det gamle Aar døde min kiære, gamle Fader, og ikkuns 2 Uger efter fulgte min Moder ham i Graven. Først ved hendes Sygeleje erfoere vi, at hun længe havde baaret paa en dødelig Sygdom men holdt sig oppe med heele sin iboende Villies Kraft, til Papa var blidelig hensovet. Da sprang ligesom Livets Streng i hende, og den Dag, vi fulgte ham til Graven, laa hun allerede til Sengs med Dødens Stempel paa sit elskelige Ansigt. Nu hvile de begge ved hinandens Side i Sct. Petri gamle Urtegaard, og vi have ladet sætte paa deres Grav et skiønt Monument, som skal bevare deres Navne og Gerning i Efterslægtens Hukommelse. Paa Stenen staaer disse Ord af Johan-

nes 17,3, som Papa selv har skrevet foran i sin Bibel: „Dette er det evige Liv, at vi kiende Dig, Du eneste Gud, og den, Du udsendte, Jesus Christus."

Ved Bekiendtgørelsen af Papas sidste Villie erfoere vi, at det var hans Ønske, at Lystgaarden i Lyngbye skulde overtages af min Mand og mig, og min første Handling var da at kiøbe mit Lysthuus tilbage af min Søster Jette. Denne Affære foregik ligesaa geheimt for vore Mænd, som Salget tilforn. En liden Kapital, som var tilfalden hver af os Søstre i særligt Eje efter Mamas Bestemmelse, blev for mit Vedkommende anvendt delvis paa Gienerhvervelsen af „Lottes Lyst".

L. v. J.

20 May. Jeg har i Dag ladet mine Piger sætte Lysthuuset i Stand efter Vinterhvilen. Jeg stod selv og gned Ruderne blanke med et blødt Skind, da mit Blik faldt paa en Indskrift, som jeg ikke før havde bemærket. „Lotte", stod der, og neden under Aarstallet 1790. Naar jeg først nu blev det var, har det sin Grund i, at jeg, efter at jeg solgte Lysthuuset til Jette, næsten ikke har kunnet bekvemme mig til at opholde mig der men altid hurtig har forføiet mig bort igien. Det er nu 8 Aar, siden Weber reiste. Al den Tid har mit Navn staaet i den Rude, og Jette har sikkert vidst det men i sit Hiertes Godhed ikke villet sige mig det. Jeg blev saa inderlig bevæget ved at læse det. Den Følelse paa-

kom mig, at jeg havde været borte paa et fremmed Sted i mange Aar og nu først var hiemme igien. Jeg skyndte mig ud, for at Pigerne ikke skulde bemærke nogen Forandring i mit Ansigt og tyede herop i det blaa Kammer. Jeg *maatte* være alene, og dog taalte jeg heller ikke Ensomheden. Saa aabnede jeg det gamle Chatol og tog af det hemmelige Rum Dig frem, min kiære, lille Bog, min Ungdoms fortroelige Ven. Og nu veed jeg, hvor hen jeg skal ty for at finde den unge Lotte igien, hun, som alt for tidlig blev en ærværdig Matrone og tabte Sommerfuglens zarte Støv i Hverdagens Prosa.

L. v. J.

D. 8 Aug. Henriette har opholdt sig hos os i tre Dage. Jeg har været meget glad for hendes Besøg, hun er altid saa sød og munter. Elise var med hende, hun har sørget saa inderlig over de Gamles Død og længtes efter Grandpapas Have. Hun udvikler sig til at blive en stor Skiønhed, men hun er uskyldig og ren af Tanke og af det kiærligste Hierte. Hun er sin Faders Afgud og vist ogsaa sin Moders, men Jette er en streng og fornuftig Opdragerinde og giver hende ikke Tid til at drømme eller fange Griller. Det havde vist været godt, om den salig Mama havde været lige saa streng over for mig, men Papa vilde, at jeg skulde nyde min Ungdom. Van Joost kaldte mig da ogsaa i vort Ægteskabs første Aar en forkiælet Duk-

ke. Nu troer jeg nok, han har kureret mig for mine „Griller", som han kalder min altfor store Følsomhed. Det er kuns herude paa de gamle Steder, at min uforbederlige Natur oplives igien og henfører mig til alskens Daarskab. L. v. J.

D. 10 Aug. Jette spurgte mig i Dag, om jeg endnu havde Papas Dagbog, som hun nogle Gange havde skrevet i. Jeg blev saa angst for, at hun skulde læse, hvad jeg har skrevet, at jeg giorde mig skyldig i en Usandhed og sagde, at Papa vist havde brændt den.

Jeg syntes, at jeg et Øieblik læste Tvivl i hendes kloge Øine, men hun spurgte i hvert Fald ikke mere. L. v. J.

D. 14 Sept. Jeg er kommen paa de Tanker, at van Joost ikke kan lide mit Lysthuus. Han har altid Bemærkninger at giøre, naar han finder mig der nede, og siger, at det tager min Interesse fra de huuslige Pligter. Han fik forgangen Øie paa mit Navn paa Ruden. „Er det en forliebt Nar, som giør min Hustrue den Ære at skrive hendes Navn paa Ruder?" spurgte han med et maliciøst Smil. Jeg følte, at jeg rødmede helt op i Haarene. „Det er skrevet, som Du ser, i den Sommer, hvor Jette boede her hos de Gamle," svarte jeg og anstrengte mig for at beherske min Stemme. „Jeg tænker, hun har skrevet det med sin Diamantring."

Han saa lidt paa mig og gav sig saa til at le høit. „Du mener, den Gang hun plejede Monsieur Weber, som i en Ruus var faldet ned af Svigerpapas Vogn. De to havde det vist angenemt sammen i denne kiælne Rede.“ — Jeg vilde ikke tale om Weber men gik hastigt ud af Døren. Ach, der er ingen, der kan saare mig som van Joost, og dog er han den ømmeste Fader og en Ægtemand, som mange vilde misunde mig. L. v. J.

D. 2 Okt. I Morgen skulle vi reise ind til Byen. Jeg blev her gierne længere, men min gode Mand længes efter Kiøbenhavn og Vennerne i Klubben. L. v. J.

1799

D. 27 May. Jeg er lidt vemodig over alle de Forandringer, min Mand lader foretage med Papas Have. Flere store, smukke Græsplæner, som Papa har fremelsket, har han ladet oppløie for at lægge Jorden ind under Kiøkkenhaven. Van Joost vil sælge af Havens Frembringelser for at faa nogen Dækning for alle de Udgifter, han siger, den har sat ham i. Jeg hørte ham forleden sige til August, at han fortrød, han var gaaet ind paa at overtage Landstedet, han havde staaet sig bedre ved at have dets Værdi i kontante Penge. Jeg maatte fierne mig for at skiule

mine Taarer. Er Stedet og Haven da ikke Papas Kiærlighedsgave til mig? — Kunde det da virkelig tænkes, at van Joost en Dag solgte begge? — L. v. J.

D. 8 July. Der er hændet mig noget, som jeg maa betro til Dig, min tause Ven. Jeg var hos Reinhardts for nogle Dage siden med mine to Smaapiger. Reinhardt er lige kommen hiem fra en Reise i Frankrig. Jette trak mig med sig ind i sit Kabinet for at betro mig noget. „Reinhardt har truffet Weber i Paris," hvidskede hun aandeløs af Bevægelse. „Han er Officer i Republikens Hær." Jeg følte mine Knæ skælve under mig og Blodet strømme til mit Hierte. „Talte de sammen?" spurgte jeg næppe hørligt. — „Ja, et Øieblik. Weber saa rask ud og sværmede for Bonaparte." Jeg segnede ned i Sofaen. Følelser, hvis Tilstedeværelse, jeg ikke før havde anet, styrtede ind paa mig, jeg lo og græd samtidig, og da Jette satte sig bekymret ved min Side, slog jeg begge Arme om hendes Hals og giemte mit Hoved ved hendes Bryst. Saaledes sade vi en Tid. Ach, den kiære, kiære Jette! Ingen forstaar et følsomt Hierte, som hun, ingen kan, som hun, granske ens hemmeligste Tanker og dog ikke lade sig mærke dermed. „Kiære Søster, kiære Lottchen," sagde hun blot flere Gange og strøg mit Haar med sin bløde Haand. — Men nu, jeg er hiemme igien, er mit Hierte fuldt af Uro, og jeg søger de gamle Aviser frem for at

læse om Bonapartes Felttog. Men van Joost læser som oftest Bladene inde paa sit Contor i Byen, og jeg faar dem ikke at see. „Avislæsning er ikke noget for Fruentimmere," pleier han at sige, hvis jeg spørger om Bladene. Jeg søger da ned til Papas gamle Ven Postholderen og læser de udenrigske Efterretninger hos ham. L. v. J.

Den 6 Aug. Jeg prøvede i Dag min nye Toque med Fierplumagerne foran Speilet og bemærkede med Sorg, at jeg stadig „engraisserer" mig, som Søster Jette siger. Mon Weber i mig vilde gienkende den unge Lotte, hvis han en Dag pludselig stod i min Stue? — Jette holder sig stadig slank, og den nye Mode à la Directoire klæder hende, hvad jeg ikke tør sige om mig selv. — Mine to Døtre, Augusta og Julie, som nu ere 9 og 8 Aar, ere snart store Piger. De ligne begge deres Fader, siger man, og han maa vel siges at have et smukt Ydre. Men saa smuk som Elise bliver nu ingen af dem.
L. v. J.

1800

D. 23 May. Reinhardts reiste igaar til Pyrmont, hvor han vil bruge Badene for sin Rheumatisme. Elise og hendes lille Søster skulle boe hos os saa længe, Drengen hos August paa Blegdammen. Jeg glæder mig til at have Elise daglig hos mig, hun og jeg

fryde os altid sammen over Papas Have, selv om den er en Deel forandret, og jeg haaber, vi skulle tilbringe nogle hyggelige Timer sammen i „Lottes Lyst". L. v. J.

D. 20 Juny. Jeg troer, at Lise har faaet en Tilbeder. Det er en ung Lieutnant i Fodgarden, som for Tiden er vagthavende Officer hos Hs. Kongelige Høihed paa Sorgenfri. Jeg attrapperede ham en Dag ved Hegnet ud til Kongeveien, hvor han stod, sikkert i den Troe, at ingen kunde see ham, og iagttog Lise, som spillede Bold med lille Amily. Bolden sprang ved et altfor stærkt Kast over Hegnet, og jeg saae den gode Lieutnant bøie sig hastig og tage den op, men i Stedet for at kaste den tilbage, nærmede han sig Havelaagen og stod der med militær Honnør i samme Øieblik, som Lise kom løbende for at hente Bolden. Jeg iagttog dem fra Lysthuusets Vindue. Det var et yndigt Syn at se de to Unge rødmende og forvirrede, som de stode der overfor hinanden. Ach, for kuns 15 Aar siden løb jeg rundt i den samme Have, sytten Aar gammel som nu Lischen, og frydede mig i min Ungdoms Vaar og drømte om den smukke Cavaler, som en Gang skulde træde ind af Papas Havelaage og anholde om min Haand. — Nu passerer den gode Lieutnant næsten hver Dag Klokken 3 her forbi og strækker Hals efter sin unge tilbedte. — Hvis det er Himmelens Villie, at disse to Unge skulle for-

enes ved det ømmeste Baand, maatte deres Flamme da brænde ren og klar høit op i Aarene! — L. v. J.

D. 4. July. I Dag var Gardelieutnant v. Esricht her for at aflægge en Visit. Han boer i Cavalerfløien ved Slottet og synes at kiede sig adskilligt. Hs. Kongelige Høihed fører et meget indgetogent Liv efter sin Gemahlindes Død, og Hoffester høre til Sieldenhederne. Lieutnanten finder, at Lyngbye er en idyllisk men meget traurig Bye. De enkelte Familier af Societetet, siger han, bestaae mestendeels af gamle tilbagetrukne Herrer og ærværdige Fruer med Undtagelse — her bukkede han galant — af Hr. Grosserer van Joost og hans elskværdige Damer. Han synes selv at være en elskværdig ung Herre, den samme Lieutnant, med et belevent, lidt skalkagtigt Væsen. Han siger, at vor Have er den eneste i Lyngbye, bag hvis Stakit han har bemærket en virkelig ung og henrivende Dame. Efter denne Salut vendte han sig til Lise og spurgte, om den naadige Frøken spilte Fiederbold. Lise nikkede tilbage med et skalkagtigt Smil, som sagde mig, at det ikke var første Gang, de vexlede Ord, og strax vendte han sig igien til mig og spurgte, om jeg vilde tillade, at han spillede et Parti med Frøkenen nede paa Græsplænen. Ikke saa snart havde jeg sanctioneret dette, før de med straalende Ansigter ilede ved hinandens Side ned i Haven, og

jeg havde min Glæde af fra min Plads foran Havedøren at see, med hvilken Gratie de to unge, slanke Gestalter bevægede sig frem og tilbage over det grønne Plan. Augusta og Julie kom snart til, og han maatte bagefter ogsaa spille med dem. L. v. J.

D. 13 July. Jo, min Troe er der kommen Ungdom i Papas Have! Vi have nu snart hver Dag den unge Lieutnants Besøg. Van Joost har intet der imod, da han har forhørt sig hos Kammerherren paa Slottet om Hr. v. Esricht og erfaret, at han er af særdeles god Familie og nyder det bedste Omdømme af sine Foresatte. Jeg har skrevet til Jette om Lises nye Tilbeder og forsikret hende, at jeg over alt følger de to Unges Færd. Jeg selv nyder ogsaa godt af Lises Amour, idet jeg endelig har faaet en Roerkarl til at bringe mig og hende over Søen til mit elskede Friederichsdal. Min gode Mand er, skiøndt gammel Vestindianer, ingen Ynder af Seilads. Jeg føler mig for første Gang siden mange Aar ung igien, ja, jeg er min Troe begyndt at synge, og v. Esricht, som har en behagelig Baryton, sekunderer mig, naar vi lade Aarene hvile og glide paa Strømmen mellem Siv og Vandlilier. L. v. J.

D. 20. July. Det er vor Lises Geburtsdag d. 3 August, og van Joost har givet sit Minde til, at vi celebrere den med, hvad

Englænderen kalder: et „Garden Party", under beskedne, hiemlige Former. Ach, hvor glæder jeg mig ikke til igien at høre Dandsemusik i det gamle, stille Huus, og til at se Parrene sværme i Papas Have. Lischen og jeg have travlt med at skrive Indbydelser, og den gode Lieutnant yder os sin ivrige Bistand med at finde Cavalerer frem. Der skal danses i Havesalen og serveres Forfriskninger i Lysthuuset. V. Esricht har skaffet os 4 Gardermusikanter til Orchester. Mine Smaapiger svære i den høieste Himmel af Fryd. Min Svoger Ludvigs og min Broder August's Familier ere indbudte, og alt, hvad Lyngbye ejer af nette og dannede unge Piger. Jette har faaet Besked om det hele, og vilde gierne have været med, men Reinhardt tør ikke afbryde sin Kuur. L. v. J.

D. 20 Sept. Mennesket spaaer, men Gud raader. Med hvilken Glæde tog jeg Dig ikke frem for 2 Maaneder siden, min lille Bog, og betroede Dig med Hiertet svulmende af Forventning den Fest, som forestoed. Nu sidder jeg her i min sorte Klædning, lige hiemkommen fra Sorgens Fest, og skriver med Øinene dunkle af Taarer om den grusomme Tilskikkelse, som midt i Sommerens Jubel som et Lyn fra en klar Himmel ramte vor Familiekreds. Men lad mig prøve at give en Skildring af denne sørgelige Tildragelse fra første Begyndelse og til denne Dag, thi jeg troer, det var den kiære Papas Villie, at ligesom Sor-

rig og Glæde, de vandre over alt til Hobe, saaledes skulde ogsaa Sorgens Meddelelser have deres Plads i denne Bog. — Vort Sommerbal syntes at skulle overgaae selv de dristigske Forventninger. Endnu seer jeg for mig de straalende Rækker af skiønne Dandsere og Dandserinder, som bølgede frem og tilbage over det bonede Gulv i Engelskdandsens Toure. Overalt mødte Øiet Flor og Blomster i alle Farver og guldbroderede Uniformer. Den deiligste Orchestermusik beruste vore Øren og lokkede ogsaa os værdige Fruer med vore adstadige Cavalerer ud paa Gulvet. Nede i Havens Dunkelhed straalede „Lottes Lyst" oplyst af mangfoldige Kierter, og Parrerne tyede, echaufferede af Dandsen, derned for at forfriske sig ved min Iis-Limonade og mine Frugt-Géléer. De lyse Nætters Tid var jo næsten forbi, men Maanen seilede paa sin Ætherbane over Himlen og speilede sig i den blanke Søe. Vore Naboer havde stillet Baade til vor Disposition, og mangt et ungt Par vovede sig, forført af Maaneskinnet, ud paa Vandet i den lune Aftenluft. — Ach, havde vi kuns ikke udsat de Unge for denne Fristelse! Men Festens Glæde havde revet ogsaa os ældre med, og Besindigheden slumrede. Vor elskede Elise havde været Ballets Dronning og svævet fra Arm til Arm, hyldet og lykkeberuuset. Jeg seer hende endnu for mig med en Krands af mørkerøde Rosenknopper om sin jomfruelige Pande, omhvirvlet af de bruune Lokker, og Taarerne bryde

frem og blænde mine Øine. — Pastorinde Schønfelt spurgte mig hen paa Aftenen, hvor Elise var, hun havde ikke seet hende længe. Jeg havde selv dandset og derover rent forglemt min Yndling. Nu ilede jeg ud i Haven for at søge hende der, idet jeg bemærkede, at ogsaa Lieutnant v. Esricht var forsvundet. De var ikke i Lysthuuset, heller ikke spadserede de i Havens Gange, men da hørte jeg fra Søen Lyden af Aareslag. Jeg ilede derned. En Baad gled frem af Taagen, som havde leiret sig om Bredderne, og søgte ind til Broen. V. Esricht og Elise var ombord. Han reiste sig og hialp hende i Land. Hans Uniformsfrakke havde han svøbt om hendes Skuldre. „Vi havde vovet os for langt ud," forklarede han angerfuldt, „det blev pludselig koldt og taaget, Frk. Elise kom til at fryse." — „Kom strax op og faa noget varm The," sagde jeg. Lise tog min Arm, og til min Forskrækkelse mærkede jeg, at hun rystede, og da jeg saae hendes Ansigt i Lyset fra Havesalen, vare hendes Kinder helt hvide, og hendes Øine skinnede med en uhyggelig Glands. „Hvor kunde De dog være saa ubetænksom, Lieutnant v. Esricht?" sagde jeg bebreidende. „Min lille Lise er jo syg af Kulde." „Jeg blev elleskudt, Tante," sagde Lise, og et skyggeagtigt Smil gled over hendes blege Ansigt. — „Nei, nei!" udbrød den ulykkelige Lieutnant. „Det gaar snart over. Kom, lad os dandse, det giver Varme." Jeg vilde hindre det, men Lise hvilede allerede i

hans Arme, og han svang hende ud paa Gulvet til Dandsens Toner. Ach, hun lignede en liden Elvermøe, som hun der gled henover den blanke Flade med halvt lukkede Øine og hvid som Taagen derude. Pludselig standsede Esricht, og Lise sank sammen i hans Arm, saa han næsten bar den afmægtige hen til en Sofa. De dandsende stimlede sammen om Parret, efterhaanden som de fik Nys om, hvad der var skeet. En Uhyggefølelse sneg sig Salen over, og van Joost gav Tegn til Musiken om at standse. Saa meddelte han Selskabet, at Frk. Elise var blevet syg, Festen maatte afbrydes. Medens Selskabet under dæmpede Beklagelser tog Afsked, bragte jeg, bistaaet af v. Esricht, Lise op paa hendes Værelse. Hun laa i hans Arme med Ansigtet ved hans Skulder. Jeg saa ham, inden han lagde hende paa Sengen, strøife hendes Pande med sine Læber. En lydløs Hulken giennemrystede mig. „Jeg kommer i Morgen og hører til Frøkenens Befindende," hvidskede Esricht og kyssede min Haand med sønlig Ærbødighed. — Ach, næste Dag laa vor yndige Lischen med feberglødende Kinder og tilslørede Øine. Hun kiendte ikke Esricht, da han efter sin indstændige Bøn fik Lov til at see hende. Op ad Dagen kom Professor v. Berger og konstaterede en Betændelse i venstre Lunge. Vi sendte strax Expresbud til hendes Forældre, men 8 Dage forløb, før de kunde naae hertil. Jeg veg ikke fra den elskede Piges Leie. Jeg pleiede hende selv

ved Nat og Dag og giorde mig de heftigste Bebreidelser, fordi jeg ikke i Tide havde afværget den skæbnesvangre Roetur. Endelig slap Feberen sit Tag, og Lise begyndte at kiende os. Modet steg atter i mit Bryst, og jeg ventede, at Doktoren vilde erklære hende udenfor Fare. Men ach, jeg bedrog mig. Han førte mig ind i Sideværelset og sagde med en Alvorsmine, som isnede mig i Siælen: „Den unge Dame er meget, meget syg. Lad ikke Forældrene foregøgle sig et usikkert Haab, naar de komme i Aften. Kræfterne svinde, selv om Feberen er taget noget af. Før om nogle Uger vide vi intet om Udfaldet, men til Dem tør jeg sige, at jeg frygter det værste.“ V. Esricht havde hver Dag været ved Lischens Dør med de skiønneste Roser. Da jeg saa skaansomt som muligt meddelte ham, hvad Professoren havde sagt, knækkede han ganske sammen og hulkede som et Barn ved mit Bryst. — Medens Lischen laa i Feberfantasier, havde hun flere Gange talt om en gammel Kone, som vilde læse hendes Fremtid i Kort. „Tag dem bort, tag dem bort,“ raabte hun heftig. „Jeg vil hiem til Grandpapa!“ Jeg mindedes Væverens Kone og de to Kister, hun havde talt om til Jette. Ach, jeg saae allerede den anden for mig.

Jeg formaar ikke at gienopleve i Erindringen den Tid, som fulgte, Forældrenes hierteskærende Sorg ved deres Yndlings Sygeleie, Lischens blide Taalmodighed og Hen-

givelse i den Skiæbne, som hun sikkert anede. Da alt Haab syntes opgivet, fik Esricht Lov til hver Dag at sidde nogle Øieblikke ved hendes Seng og holde den nu ach, saa gennemsigtige lille Haand. Jeg saae hende en Dag smile kiærligt til ham og hørte hende med brudt Stemme hvidske hans Navn. Hs. Kongelige Høihed sendte flere Gange sin Lakai med Roser og Frugter fra Slottets Drivhuuse, ja, jeg tør sige, at den hele Bye, høi og lav, tog Deel i den Sorg, som saa brat og uformodet var kommet over vort Huus. — Dage og Uger gik, men tættere og tættere samlede Dødens Skygger sig om det Leie, hvorpaa vor elskede Lise stred sin sidste Strid, indtil 6 Ugers Dagen efter det ulyksalige Bal vor Yndling blidelig hensov ved sin fortvivlede Moders Bryst. — Efter Forældrenes og vort Ønske blev hendes afsiælede Legeme henstaaende her ude i Havesalen med de tilhyllede Vinduer og stedse brændende Lys, indtil igaar Morges, hvor hun kiørtes til sit sidste Hvilested ved den lille forud gangne Broders Side. — Den sidste Dag, hun var her i Hiemmet, blev det meldt mig, at der stod ved Kiøkkendøren en gammel Kone med en Krands. Jeg gik selv derud. Det var Væverens Kone, nu affældig og halvblind ved en yngre Kvindes Arm. Jeg vilde tage Krandsen, men den unge sagde: „Bedste vilde saa gierne see den unge Frøken.“ Jeg blev stærkt betagen af Uhygge og vilde afslaa hendes Bøn, men i

det samme traadte Jette frem ved Siden af mig, mild og fattet, som hun efter den første Anfægtelse igien var bleven. „Kom kuns," sagde hun og skred med den Gamle i Retning af Dødsværelset. Jeg fulgte dem, og som jeg saae Henriette gaa der Arm i Arm med Sibyllen, randt mig pludselig i Hu dennes sidste Udsagn om Jettes for tidlig afbrudte Livslinie, og der paakom mig en heftig Angst, som jeg maatte giøre Vold paa mig selv for at skiule. Jeg saae dem staa sammen ved den tildækkede Baare og Søster Jette løfte Dækket for den Dødes Ansigt, som endnu havde bevaret sit Udtryk af himmelsk Fred. Jeg saae den Gamle kysse paa sin runkne Haand og lægge den paa den kolde, hvide Pande, saae hendes Læber bevæge sig, som lyste hun Velsignelse over den Døde, og saae hende derefter giøre Tegn til, at Sløret atter skulde drages over Ansigtet. Ved Udgangen slap Jette hendes Arm. „Ulykkelige Gamle," sagde hun, „som fik den Gave at kiende forud de Sorger, som vilde formørke vort hele Liv, om vi anede dem." Saa gik den Gamle, og efterlod ogsaa i mit Hierte en Følelse af Medlidenhed.

Næste Dag blev efter en kort gribende Høitidelighed Reinhardts andet Barn baaret ud af dette Huus. De unge Piger, som havde deltaget i Ballet, gik foran Ligvognen ad den med Grønt og Blomster bestrøede Gade indtil Landeveisbommen hinsides Postgaarden. I tre Vogne fulgte Familien efter. Esricht

sad i Vognen hos os. Pastor Schønfelt modtog os ved Indgangen til Capellet og bad en Bøn ved Kisten, før den blev baaret ind. Reinhardts toge efter Bisættelsen hiem til Sct. Jørgensgaard, Esricht fulgte med os tilbage til Lyngbye. Nu er Huset tomt og trist. Børnene ere hos August, til vore Stuer atter ere bragte i de gamle Folder. Augusta og Julie have været gandske utrøstelige, siger Emilie, og have kuns fundet nogen Lindring ved at binde Krandse til den elskede Cousines Baare af Blomsterne i Haven paa Blegdammen.

L. v. J.

D. 14 Okt. Efter nogle vemodige Uger med høstligt Mørke og faldende Blade berede vi os nu til at drage til Byen igien. Jette har flere Gange været herude og siddet i det Kammer, hvor hendes Hiertes Barn drog sit sidste Suk. Reinhardts Sorg giør ham som altid rastløs og ubeslutsom. Naar hun tyer herud, er det vistnok ogsaa for at være i Fred med sin Smerte. Reinhardts Kiærlighed er af den Slags, som slider den elskede op. Og dog maa jeg undertiden spørge mig selv: „Vilde det ikke være en Lykke at blive elsket, som hun?“ — L. v. J.

1801

D. 14 Sept. I Dag, lige et Aar efter, at vor elskede Lischen døde, er Reinhardts igien gaaet paa Reise, denne Gang til Holland.

Han taaler ikke Stuerne paa den deilige Sct. Jørgensgaard, hvor Lise i 7 Aar var Hiemmets Solstraale. Jette har hvidsket mig i Øret, at han tænker igien paa at sælge. Arme Jette, som aldrig faar Lov at slaa Rod noget Sted! Altid skal hun staae med Staven i Haand, rede til at bryde op. Sandelig ogsaa i den Henseende har den gamle Kones Spaadom bekræftet sig! Men Jette har en vidunderlig Evne til at restituere sig, selv efter de tungeste Slag. Forhaabentlig vender hun hiem igien styrket paa Siæl og Legeme. Hun er jo endnu kuns 37 Aar. Men lad mig ikke slutte denne Journal uden at omtale det forløbne Aars vigtigste Begivenhed: Englændernes skiændige Angreb paa Kiøbenhavn. Ære være vor tapre Orlogshær have vi dog lært dem Respekt og faae vel nu Lov at være i Fred for Fremtiden. Lieutnant v. Esricht er her ikke mere. Han er efter eget Ønske blevet forsat til Holsteen. Han taalte ikke at være i Lyngbye mere. Smaapigerne savne ham meget, og det samme giør deres Mama.

L. v. J.

1802

D. 15 Juny. Dette har været en saare bedrøvelig Dag for mig. Min Mand meddelte mig ved Middagsbordet, at han agtede at sælge Papas Lystgaard. Den kostede ham for meget, og Tiderne vare for alvorlige til, at vi kunde forsvare at eje Landsted. Vi kunde

om Sommeren leje os ind paa en Bondegaard i Gientofte eller Søllerød og maaske tiene en smuk kontant Sum ved Salget af Papas Gaard, som han vidste af Kammerherren paa Sorgenfri, at Hs. Kongelige Høihed tænkte paa at erhverve til Kasernegaard for Vagtmandskabet og Bolig for den kommanderende Officer. Jeg blev saa fortvivlet, at jeg lavede det, van Joost kalder for „en Scene", men han rørtes ikke over mig, kaldte mine Indvendinger ikkuns Fruentimmervrøvl og gik sin Vei i Vrede. L. v. J.

D. 2 July. Nu er det da afgiort, at van Joost sælger Papas Lystgaard, men Kiøberen bliver Gud være lovet den kiære, gode Reinhardt. Han har solgt Fabrik og Gaard ved Sct. Jørgens Søe og er blevet Direktør for Den kongelige grønlandske Handel. Atter har Jette bevist sin forunderlige Magt over den selvraadige, urolige Mand. Hvor hendes Hierte er, der er ogsaa hans, men Jette har sagt mig, at „Lottes Lyst" skal blive ved at være min Eiendom, som jeg maa handle med gandske efter Behag. Ach, den kiærlige Søster! Hun og jeg skal have mange fortroelige Timer der. L. v. J.

1809

D. 16 July. I syv Aar har jeg ikke aabnet Dig, min lille Bog, og ingen anden har heller skrevet paa Dine Blade. I Papas gamle Cha-

tol har Du ligget forvaret, thi baade Jette og jeg have faaet en næsten overtroisk Skræk for at skrive i Dig, Du er bleven for os ikke længer en Dagbog men en Dødebog. Men i Dag er der hændet mig noget, som har rystet mig i min dybeste Siæl, og som Du, min trofaste Ven, har Krav paa at faa at vide. — Jeg har opholdt mig nogle Dage hos Jette i Lyngbye for at komme mig efter et Nervechoc, foraarsaget ved et Fald. Da kommer Pigen igaar op til min Dør og beder mig komme ned i Lysthuuset til Etatsraadinden. Uden at finde noget paafaldende heri efterkom jeg strax Opfordringen, men allerede udenfor Lysthuuset kom Jette mig med et beroligende Smil imøde og drog min Haand ind under sin Arm. „Lotte, allerkiæreste Lotte, jeg har en Overraskelse til Dig, men bliv ikke forskrækket; en kiær Gæst, en gammel Ven er kommen langveis fra ...“ Men jeg havde allerede, greben af en Anelse, frigiort min Arm og var ilet hen til Lysthuusets Dør. Der sad en Herre derinde i sorte Klæder med stærkt graanet Haar, som var klippet rundt af i Nakken og over Panden. Han saa op, og jeg gienkiendte strax hans lange, skarpe Træk, som kontrasterede saa meget til de milde, blaa Øjne. — Det var Weber. Han foer op fra sin Plads og hilste mig med et Buk, som satte hans Frakkes venstre Ærme i svingende Bevægelse og aabenbarede dets Mangel paa Indhold. Jeg greb for mig i Dørkarmen, min glade Vel-

komst døde paa Læberne. Han havde kuns én Arm; en Kugle havde, som jeg senere erfoer, berøvet ham den venstre. Taarerne trængte sig frem i mine Øjne, og jeg maatte giøre Vold paa mig selv for at blive Herre over min Bevægelse. „De kiendes vel ikke mere ved mig, naadige Frue," sagde han med et smærteligt Smil. „Jeg havde haabet ligesom vor udødelige Ewald at komme hiem som General, og jeg kommer nu kuns som en stakkels Invalid." Jeg var imidlertid blevet saa meget Herre over mig selv, at jeg kunde række Haanden frem og tage hans. „Vi have begge forandret os meget i de forløbne Aar," sagde jeg og kom til at tænke paa, at heller ikke jeg havde forandret mig til min Fordel med min Matronefylde, og samtidig speidede jeg i hans Blik efter det gamle Udtryk af hengiven Beundring, men jeg fandt ikke andet end en blid Sørgmodighed, som kunde giælde os begge. Og i det samme forstod jeg for første Gang, hvad hans Kiærlighed havde betydet for mig i de unge Aar, og hvor lidet jeg havde paaskønnet den. Ach, — min Ungdoms Overmod var brudt, og saa nøisom var jeg bleven, at en Krøblings uforandrede Hengivenhed pludselig betød Lykken for mig. Jette kom nu ind, og vi satte os alle tre ned, for at Weber kunde berette os om sin eventyrlige Skiæbne i det fremmede. Ja, hvad har han ikke oplevet og giennemgaaet, medens Dagene for mig henrandt hverandre lig som Perlerne i mit Hals-

baand: Revolutionens Rædsler og Krigens Strabadser, lige til han under det spanske Felttog fik Armen knust af en Granat. Og dog priser han sig lykkelig, at han fik Lov til at være med paa det store Verdenstheater, og naar han taler om den uforlignelige Bonaparte, skyder hans blaa Øine ligesom Flammer, og han glemmer, at han som Erstatning for sin Førligheds Forliis kuns fik en Krigsmedalje og Ret til at faa sit Underhold for Livet blandt de andre franske Invalider. Da jeg senere fortalte dette med Harme til van Joost, smilte han sarkastisk og spurgte: „Hvem monstroe af os her hiemme Monsieur Weber vil beære med at falde til Byrde, siden han ikke blev dernede?" Jeg værdigede ham ikke et Svar men gik hastig bort. Ach, min stakkels, kiære Ven! — Havde det ikke været bedre for Dig, om den fatale Granat havde giort Ende paa Dit Liv med det samme? — Da havde Dine danske Venner maaske lovprist Din Heltedaad og givet Dit Støv et glorværdigt Eftermæle, medens de nu kuns have medlidende Skuldertræk tilovers for Dig. — En vingeskudt Ørn kaldte Jette ham forleden, og jeg giver hende Ret. I al hans Armod og Afmægtighed kiendes det dog paa ham, at han er af Ørneslægt!

L. v. J.

D. 3 Sept. Kuns Jette ved, hvorfor jeg giemmer mig her oppe i det blaa Kammer, saa tidt jeg besøger hende, og dog, ved jeg,

læser hun aldrig i den gamle Dagbog, skriver ej heller. — Hvorfor skriver man i Grunden Dagbog? — Ja, Papa giorde det vist for at kunne følge sit Arbeide i Haven fra Aar til Aar, men hvorfor vilde han, at jeg ogsaa skulde skrive? — Hvad vilde han monstroe have sagt, om han havde vidst, at hans Lotte skulde giøre denne lille Bog til en hemmelig Medvider om de Følelser, som hun maa skiule for Verden, at den ikke skal le af den alderstegne Kone, som begræder sin Ungdoms tabte Skat og spørger Speilet paa Væggen, om den ubarmhiertige Alder har slettet hvert Skiønhedstræk i det Ansigt, som en Gang tilhørte den unge, lykkelige Charlotte van Joost. Hvorfor begyndte jeg at skrive Dagbog? — Var det med den Tanke, at mine Børn og Børnebørn en Gang skulde læse, hvad der rørte sig i mit unge Flagresind? — Jeg havde jo ikke noget at skiule for Verden den Gang. Alle maatte læse, hvad jeg skrev. Men nu? — Om jeg vidste, at mine Børn en Gang vilde faa at læse, hvad her staar skrevet, jeg rev alle de sidste Sider ud og brændte dem forinden. Men skrive *maa* jeg om alt det, jeg ikke tør sige, ikke en Gang til Jette, den kloge, kiærlige Søster, alt det, jeg rødmer ved at tilstaa for mig selv, thi hvis jeg ikke skrev, da *maatte* min Hemmelighed briste. Jette ved det, jeg troer det forvist. Derfor lader hun mig i Fred her oppe, spørger aldrig efter mig.

L. v. J.

D. 20 Sept. Pastor Schønfeldt har søgt at bevæge Forstanderskabet ved vor tydske Kirke til at give Weber en ledig Plads paa Graverkontoret, men min Mand har bestemt sat sig imod det. Jeg troer undertiden, han ønsker at drive Weber af Landet igien. Er Skylden min? — Aner han noget? —

L. v. J.

1810

D. 2 Juny. I denne Vinter har min Datter Augusta imødekommet sin Faders inderlige Ønske, idet hun har ægtet sin Fætter Emil, min kiære Broders Søn. Vor Søn Theodor har taget Ophold i Hamburg for at afslutte der sin Handelsuddannelse. Vi have da kuns Julie tilbage her hiemme, og jeg beder til, at vi maa beholde hende endnu nogle Aar. Hun er sin Faders udtrykte Billed og følger ham næsten over alt paa hans Reiser. Hun er i Hiemmet meget huslig og hiælper mig saa godt, at jeg kan tillade mig at hengive mig lidt til mine Drømmerier.

L. v. J.

D. 7 July. Det blev ikke til noget med at ligge paa Landet i Aar; min Mand og hans Broder Ludvig ere reiste til Holland for at besøge Familien der og skulle derfra videre til Paris og Lyon. Julie og jeg boe da i Lyngbye hos de kiære Reinhardts. Jeg kiender ikke et lykkeligere Hiem end deres, hvor de saa opslaae deres Paulun. Reinhardt er

den bedste Ægtemand, jeg nogensinde har truffet paa, lad saa være, at han, som den salig Papa sagde, er lidt „genegen til fornem Apparition"; han bruger jo kuns de Penge, han selv tiener, og jeg skal ikke nægte, at det er mig en Fryd at sidde i hans engelske Kareth hos Jette, trukken af 4 Fuxer og med Domestik ved Siden af Kudsken. Van Joost har jo afskaffet baade Kiøretøi og Domestik og foreholder mig altid, at vi maa spare, og han ved det naturligvis bedst, men tidt tænker jeg, at om han ikke reiste saa meget og opholdt sig saa længe i de fremmede Storstæder, vilde vi ogsaa have Raad til at leve lidt mere standsmæssigt her hiemme.

L. v. J.

D. 20 July. Jeg kiørte i Dag med Reinhardt til Byen for at lægge en Krands fra Papas Have paa de kiære Gamles Grav. Reinhardt lod mig stige af hos Pastor Schønfelts i Sct. Pederstræde. Den første, jeg saa, da jeg traadte ind i deres Dagligstue, var Weber, som sad ved Vinduet paa Forhøjningen hos gamle Madam Schønfelt. Ach, kiære, adstadige Lotte van Joost med een og fyrretyve Aar paa Bagen — hvad gik der dog af Dig? — Du rødmede jo som i Din Ungdoms Vaar, naar Papa forestillede en ung Cavaler for Dig, og — det var ingen Indbildning — han rødmede ogsaa, min Helt, min vingeskudte Ørn! Gud velsigne ham derfor, den røde Farve paa hans blege Kinder

giorde mig som med et Trylleslag 20 Aar yngre! — Heldigvis bemærkede den gode Madam Schønfelt ikke noget. Alderen har svækket hendes Syn. Da jeg tog Afsked, stod Weber op og vilde følge mig for at bære Krandsen for mig. Vi gik sammen ind i den stille Urtegaard bag Capellet. Ach, hvilken sød Duft af Sommerens Roser strøg os ikke imøde fra de hensovedes Grave! Glemt var Byens Larm her inde mellem de ærværdige, røde Muure, Tiden stod ligesom stille, vi vare gandske eene i Verden og havde intet at haste efter i de Dødes Have. Jeg tog Krandsen af Webers Haand og lagde den foran Steenen med de to Saliges Navne. Han aftog sin Hat, og jeg foldede mine Hænder med Tak til dem, som gav mig Livet. — Der stod en Bænk ved Muuren, og vi satte os, men ingen af os fandt Ord for det, som fyldte vore Hierter. Da bøiede han sig frem, og idet han tog min Haand og førte den ærbødig til sine Læber, saa han mig ind i Ansigtet med sine barneblaa Øine. „Ach, min Arendse! — De forrige Tider ere forsvundne," sagde han og slap min Haand med et svagt Tryk. Derefter stod han op for at gaa. Jeg blev siddende paa Bænken og tilvinkede ham blot min Afskedshilsen. — En hel Time vistnok sad jeg alene i den gamle Urtegaard og gav mine Taarer frit Løb. Jeg trængte til een Gang at faa Lov til at græde rigtig ud.

L. v. J.

D. 2 Aug. Reinhardt meddelte mig i Dag, at han havde engageret Weber som Skriver paa den grønlandske Handels Kontor. „Jeg har før seet en god Villie giøre det ud for en Arm eller et Ben," tilføiede han med sit gode Smil. Han fortalte ogsaa, at han havde inviteret Weber herud flere Gange, men han havde stadig excuseret sig. Jeg saa ned i min Tallerken, — ach, jeg vidste kuns altfor godt Grunden! — L. v. J.

D. 9 Aug. Jeg troer, min Julie og Carl Heinrich har faaet et godt Øie til hinanden. De færdes altid sammen. Han er en hiertelig god Dreng men vist noget letsindig. Mulig at Julie med sin Faders rolige Blod kan være en gavnlig Dæmper paa hans livlige Gemyt. Men hvad vil van Joost mon sige? — L. v. J.

1815

30 Juny. Næsten 5 Aar er hengaaede, siden jeg sidst skrev i Dig, min kiære, lille Bog. Slag paa Slag har Forsynet tugtet mig med i disse Aar, og jeg kan ikke lade være at spørge: „Har Du ikke selv forskyldt dette?" — Ach, hvor er ikke Vennekredsen fra de gamle Dage svundet ind. Først tog en mild og forsonlig Død det ærværdige Kirkehyrdepar, Mamas og Papas trofaste Venner, gamle Pastor Schønfelt og hans elskelige Mage. Dem fulgte Justitsraad v. Bernstein og gamle

Professor Weisz, som forlængst havde forladt sin skiønne Bolig ved Kongeveien overfor Kirken. Langt tungere ramte Forsynet mig dog, da Døden bortrev min høit elskede og begrædte Søster Henriette d. 17 April 1812, kuns Aaret efter, at hendes Søn, Carl Heinrich, havde bortført min Datter Julie som sin Ægtemage til Hamburg, hvor han havde étableret en Forretning. Min Søster havde de sidste Aar været plaget af en Galdesteens Lidelse, som pludselig og uformodet tog en dødelig Udgang. Hun bar sine Lidelser med den blide Standhaftighed, som hele Livet har kiendetegnet hende. Hun udaandede i sin sønderknuste Mands Arme, efter at jeg en halv Time i Forvejen havde taget den sidste smertelige Afsked med hende og fornummet hendes sidste, næppe hørlige Ord til mig: „Vær god mod Weber." — Ach, den kiære, gode Søster! Selv ikke mit Hiertes dybeste Hemmelighed var forbleven skiult for hendes medfølende Siæl. — Min Svoger Reinhardt var fra den Stund en knækket Mand; han havde mistet sin „Fiederham", som Weber en Gang i Spøg kaldte hans Kiærlighed til Jette. End ikke den lille Amalie, vor Lischens elskelige Afbillede, kunde med sit Smils Solstraaler oplyse hans Siæls Mørke. Jeg troer bestemt, det var Sorgen over Jette, som lagde ham i Graven. Ved Juuletid begyndte han at skrante, og i Foraaret 1813 fulgte lille Amily ham til Pyrmont, hvor han før har søgt Helbredelse.

Det syntes først, som han skulde komme sig, men hen paa Sommeren blev han sengeliggende, og Carl Heinrich reiste derned men ankom kuns lige tidsnok til at modtage hans faderlige Velsignelse og lukke hans Øine. — De to kiære Børn bragte saa deres Faders Støv her hiem, og han bisattes efter en Høitidelighed i Helliggeist i sit Capel i Petri ved sin elskede Hustrus og sine to forudgangne Børns Side. Hans Ligfærd var i alle Maader, som jeg troer, han selv vilde have ønsket den. Alle Grossererne af Societetet fulgte, og Betiente ved den kongelige grønlandske Handel bar hans Kiste ind i Gravkammeret. — Den lille, forældreløse Amalie havde jeg gierne taget til mig, men min Mands gamle Uvillie mod Reinhardt, som han synes at have overført paa hans Søn, vor egen Svigersøn, giorde mig betænkelig ved at fremsætte Ønske derom. Det blev da August og hans søde Emilie, som aabnede deres Hiem for den kiære Pige, indtil hun, da Sørgeaaret var omme, gav sin Haand til Captein v. Wilster af Hs. Maiestæts Flaade, hvem hendes Faders Valg og hendes eget Hiertes Tilbøielighed for Aar og Dag siden havde bestemt for hende.

Men endnu havde Forsynet en tung Prøvelse i Beredskab for mig. I sin Alders 61de Aar hiemkaldtes min Mand, vore Børns omsorgsfulde Fader, Friedrich Adrian v. Joost, Vexelmægler i Kiøbenhavn og Forstander ved den tydske Menigheds Kirke, d. 4. Oc-

tober 1814. Et Nerveslag ramte ham midt i Børssalen, og han bragtes bevidstløs hiem. Professor v. Saxtorph blev kaldet men gav os intet Haab. Saa sad jeg da i otte Døgn ved min Ægtefælles Dødsleie og giorde op med mig selv i vaagne Nætter og tunge Dage, hvad 25 Aar ved hans Side havde bragt mig af Sorg og Glæde. Jeg bestræbte mig for at yde ham Retfærdighed og skaanede ikke mig selv, men Sandheden, jeg ikke kom uden om at bekiende for mig selv, var den, at lige saa fremmed han havde været for mig den Sommerdag i Papas Have, hvor den kiære Gamle lagde vore Hænder i hinanden, lige saa fremmed havde han vandret ved min Side til denne Dag. Den Nøgle, som lukkede op til den unge Lottes Hierte, havde han aldrig eiet; den var allerede skiænket bort, da han kom ind i hendes Liv, men hun selv, det forkiælede, ubesindige Pigebarn, vidste det ikke, hendes Fader endnu mindre.

Og nu sidder jeg igien i den gamle Lystgaard i Lyngbye og blader i den lille Bog, som blev min trofaste Tilflugt i mørke Timer. Jeg blader tilbage, der er noget, jeg søger, — nu finder jeg det: tre tykke, sorte Streger, som skiule Ord, Papa har skrevet, dog ikke mere end, at jeg kan tyde dem: „De synes at være meget forliebte i hinanden." — Hvorfor slog jeg de Streger? — Var det for at straffe den kiære Papa for hans Indiskretion? — Eller berørte de Ord

mig ubehageligt? — Anede det mig allerede den Gang, at mine Følelser for min Brudgom ikke vare, som en Bruds bør være? — Jeg ved det ikke, — jeg husker kuns, at det var mig alt om at giøre i det Øieblik at slette de Ord.

14 July. Den kiære Emilie har boet hos mig et Par Dage. Efter min Mands Død kiøbte jeg Papas Lystgaard tilbage af Reinhardts Børn. Jeg er jo nu en temmelig velstaaende Enke; min salig Mands strenge Økonomi og mine egne ufrivillige Afsavn komme mig i en seen Alder tilgode. Jeg har baade Plads og Raad til at have mine kiære Venner hos mig, og jeg kan giøre godt mod dem, som selv ikke have Midler til at vederkvæge sig ved et Landophold. Min gode Andersen, som jeg engagerede, da jeg blev ene, er mig en Hiælp, som jeg for hver Dag lærer at paaskiønne mere. Uden hende vilde jeg ikke kunne byde mine Giæster det Velbefindende, som jeg nu kan. — Emilie og jeg have siddet sammen i „Lottes Lyst", ligesom i gamle Dage og tilbragt herlige Timer med at snakke Nyt og Gammelt. Jeg mindede hende en Dag om, at hun en Gang havde sagt til mig, at hun hellere vilde være gift med en fattig Mand, som hun elskede, end med en Rig, som hun ikke elskede. „Jeg forstod Dig slet ikke den Gang, — nu troer jeg, at jeg giør det." — Dertil svarede hun: „Jeg staaer

endnu ved de Ord. Hvis August og jeg ikke havde haft saa mange Børn, vilde vi nu have været rige Folk. Børnene tvinge os til at dele med andre, og det er kuns en Lykke." „Men det maa dog have været besværligt for Dig," indvendte jeg med mit Blik fæstet paa hendes spinkle, bøiede Skikkelse og det blege Ansigt under de graanede Haar. „Ach, nej, Børnene ere just min Glæde," sagde hun med det yndigste Smil. — Jeg dreiede Samtalen hen paa hendes Svigerdatter, min Augusta. Jeg vilde gierne vide, om Broder August ogsaa havde maattet hiælpe det unge Par, som flere Gange havde anmodet mig om Subsidier. Emilie rødmede let. „Hvad siger det," svarede hun. „Vi hiælpe gierne vore Børn." — Hun kiendte aabenbart intet til *min* Hiælp.

20 Aug. Det har været en deilig Sommer, og jeg har haft mange Giæster. Men her er ensomt, nu mine Giæster ere reiste, og Dagene kortes. Julie har skrevet, at hun vil komme og besøge mig med sine Børn, men nu ganger Sommeren paa Held, saa det bliver ventelig først til næste Sommer. Om sin Mand skriver hun intet, og han lader heller ikke høre fra sig. Det er ret som om, at vi vare blevne hinanden fiernere, siden han blev min Svigersøn. Jeg har dog altid holdt saa meget af den kiære Dreng, som er sin Moders udtrykte Billed.

30 Aug. Pastor Wassermann ved vor tydske Menigheds Kirke kom uventet paa Besøg her i Dag. Han er en nidkiær Herrens Tiener, men der fattes ham hans gamle Forgiængers blide Ærværdighed. Hans Ærinde var aabenbart at fortælle om Weber, om hvem han ved, at han en Gang stod vor Familie nær, men han indledte med at giøre mig Rede for Anvendelsen af den store Gave i Penge, der efter min salige Mands sidste Villie var bleven den tydske Kirkes Skole til Del. Han udbad sig paa Forstanderskabets Vegne Tilladelse til at lade ophænge en Copi af van Joost's malede Portræt paa Væggen i Skolens Solennitetssal. Jeg forstod nok, at man ventede, at jeg skulde bekoste Copieringen og gav ogsaa mit Tilsagn derom. Endelig spurgte han mig efter adskillig Rømning af sin Stemme, om Monsieur Weber mere kom her i Huset. Mit Hierte tog heftig til at banke. Jeg anede, at han ikke bragte gode Tidender, og jeg bedrog mig ikke. Efter at jeg havde svaret ham, at jeg ikke havde seet noget til Weber, siden min Mands Jordefærd, meddelte han mig, at denne var bleven entlediget fra sin Plads som Skriver paa Den grønlandske Handels Kontor. Ikkuns Reinhardts Protektion havde forskaffet og bevaret ham denne Stilling, til hvilken saavel hans Invaliditet som hans Ustadighed i Arbeidet maatte siges gandske at dikvalificere ham. Nedsunken i den dybeste Armod boede han nu paa en Qvist i

Larsleistræde og omgikkes der efter Sigende kuns Personer af løse Sæder og demagogiske Anskuelser. Det var nu Pastor Wassermanns Plan at se at faa ham fjernet fra Byen og anbragt i et skikkeligt Logi et Sted ude paa Landet. Han tænkte sig i det Øiemed at lade foretage en Kollekt iblandt Menighedens mere notable Medlemmer. Jeg lovede at give mit Bidrag men ønskede ikke at indlade mig i videre Samtale med ham om Weber, for hvem jeg kuns tiltroede ham uvenlige Følelser. Snart efter rekommanderede han sig; men da han var gaaet, stormede alle de gamle, nedkiæmpede Følelser ind paa mig, og jeg giorde mig de heftigste Bebreidelser, fordi jeg over mine egne Gienvordigheder og mulig ogsaa af et vist Hensyn til min saa nylig bortgangne Husbonds Forhold til Weber rent havde tabt denne af Syne. Søster Jettes sidste Ord til mig: „Vær god mod Weber," randt mig i Hu, og jeg besluttede selv at opsøge ham og tale med ham.

4 *Sept.* Saa har jeg da fattet den Beslutning, som helt vil forandre mit Liv og befri mig for min triste Ensomhed. Jeg giver Weber en Ægtefælles Plads og Rettigheder ved min Side, saa snart Sørgeaaret er omme, og forsøger derved at bøde paa, hvad jeg i Ungdoms Overmod og Ukiendskab til mit eget Hierte imod ham har forbrudt. Jeg troer, at jeg herved ogsaa opfylder min døende

Søsters Bøn for vor ulykkelige Ven, ligesom jeg ogsaa troer, at hendes udødelige Siæl omviftede mig med sine Vinger, da jeg for to Dage siden stod i hans fattige Kammer og omfattede hans sammensunkne, armodige Skikkelse med mit taarefyldte Blik. „Weber," sagde jeg og berørte med mine Fingerspidser hans Haand, som endnu fattede om Fiederpennen, hvormed han ved min Indtræden skrev paa et Nodeblad. „Se ikke i den, som her for Dem staaer, den aldrende, vel meriterede Grossererfrue, se i hende den unge Lotte van Joost, hvis Navn De skrev paa Lysthuusets Rude, og hvis Ungdoms Dage, De med Deres trofaste Tilbedelse forskiønnede. De forrige Tider ere forsvundne, men lad alligevel os to Lykkens Skibbrudne hiælpe hinanden med at forskjønne vort Livs Aften og finde sammen i en fælles Havn." — Han havde løftet sit Blik mod mig og rystet vantroe paa Hovedet, men ved mine sidste Ord brød han sammen og skiulte Ansigtet hulkende i sin Arm. Da var hvert Minde fra Adskillelsens Aar strøget af min Bevidsthed, og han og jeg lige saa ene i Verden som hin Dag i den stille Urtegaard ved mine Forældres Grave, og der steg fra mit Hiertes Fængsel en Kiærlighedens Lovsang, som fyldte hele mit Væsen med Jubel. Jeg tog hans graanede Hoved mellem mine Hænder og trykkede det ind mod mit Bryst. „Min eneste, elskede Ven!" — Jeg fandt ikke andre Ord, min Stemme

brast over, og mine heede Taarer blandede sig med hans. — Nu vil jeg skrive til mine Børn og fortælle dem om deres Mamas Lykke. De vil mulig først tænke med Veemod paa deres salige Fader, men Glæden over ikke i Fremtiden at vide mig alene i det gamle Hiem, vil overvinde deres Smerte.

7 *Sept.* Ach Lotte! uforbederlige unge Lotte, med Din altfor fyldige Hage og Dine 48 Aar! — Min elskede har besøgt mig i Dag. — Jeg hentede ham ved Postgaarden og promenerede med min Arm i hans giennem det kiære Lyngbye, nikkende freidig til mine Bekiendte, Agenten i hans Have overfor Kirkegaarden, den hvide Møllersvend oppe i Lugen af den gamle Vandmølle og den hvidhaarede Brødkone paa Vei til Friederichsdal med det friske Bagværk i den store Hankekurv. Alle skulde de see og dele min Lykke. — Min Elskede og jeg have vandret sammen armomslyngede i Papas gamle Have, hans Viingaard, som han selv har kaldt den her i Bogen; vi have siddet sammen i „Lottes Lyst", vi have roet i Baaden ud til de smaa Holme, og vi have fundet Plet efter Plet frem fra vor Kiærligheds dæmrende Morgengry. Meget er forandret, men vi have lovet os selv at bringe saa meget, vi kunne, tilbage til dets fordums Skikkelse. Den kiære Papa har jo selv givet os en Rettesnor i sin Dagbog. — Vi have staaet foran det store Væggespeil i Entréen og forsøgt i

vore aldrende Ansigter at gienkalde os den flygtede Ungdoms Træk, men uden Grædmelse, thi vi ere jo begge ældede, og ingen af os have i den Henseende noget at lade den anden høre. — En gylden, herlig Høstsol forskiønnede vor Kiærligheds første Dag i Lyngbye. Da den stod i Synsranden bag Søen, fulgte jeg min Ven tilbage igien til Postgaarden. Jeg blev staaende ved Landeveisbommen og stirrede efter Vognen, mens jeg svang mit Langschawl hilsende, til det sidste Glim af den røde Postillon var forsvundet.

15 Sept. Jeg havde i otte Dage ventet paa Brev fra mine Børn, da Pastor Wassermann igaar aflagde mig Besøg paa deres Vegne. Vi sade sammen i Vinterdagligstuen ved Vinduet, som vender ud imod Parken. En skarp Nordvestenvind havde i de sidste Dage gulnet de unge Kroner i Hegnet, og ved hvert Vindstød seilede løsrevne Blade ud i Rummet. Ach, og kuns for en Uge siden gik jeg derude med min Ven, og vore Hierter vare fulde af Sol og Sommer! —

Jeg spaaede mig intet godt af Pastor Wassermanns tillukkede Mine; jeg knugede mine Hænder sammen i mit Skiød og rustede mig til Kampen for min Ven og min Lykke, rustede mig mod mine egne Børn. Ach, hvor ønskede jeg ikke i mit Hierte, at den Siælesørger, som sad foran mig der, havde været den gamle, elskelige Schønfelt, Webers gode,

forstaaende Ven. Efter en pinlig Pause meddelte Pastor Wassermann mig, at mit Forsæt om at gifte mig med Weber havde vakt den dybeste Bedrøvelse og Uvillie hos mine Børn, som holdt deres afdøde Faders Minde høit i Ære og vilde lide ved at see hans Plads ved Moderens Side indtaget af en anden, — tilmed en uværdig. — Jeg følte Blodet brænde under mit Ansigts Hud og maatte gjøre Vold paa mig selv for at beherske mig. „Weber har aldrig giort noget uværdigt," svarede jeg, „men den tydske Menighed har Skam af at have ladet ham nedsynke i Armod, han, som een Gang fyldte dens Kirkerum med de herligste Toner og for Aar og Dag siden er vendt hiem fra sin Udenlandsfærd, bedækket med Hæder og tilmed lemlæstet i Kampen for den store Keiser, Danmarks Forbundsfælle." — „Den tydske Nation har saa vist intet at takke den afsatte Keiser for, den tydske Menighed heller ikke," svarede Præsten uvillig, men hans Ord gav mig kuns ny Kraft. — „Min salige Papa sagde altid: „Jeg og mit Huus ville tiene Kongen af Danmark,"" sagde jeg med mit Blik fast i hans, „og den tydske Menighed havde dog intet troere Medlem end han." Han svarede intet hertil men ledte igien Samtalen hen paa min Mand og den ansete Stilling, han havde haft indenfor Menigheden, og han paaberaabte sig den Forargelse, Webers svage Karakter altid havde indgydt van Joost. „Mit Regnskab overfor min døde Husbond tager

jeg gandske paa mig selv," svarede jeg. — „Men Regnskabet overfor hans Børn?" — Hans sorte Øine under de buskede Bryn ligesom giennemborede mig. „Lad mine Børn komme til mig selv, om de have nogen Klage at fremføre," var alt mit Svar. — Da han med alle Tegn paa Krænkelse havde forladt mig, gik jeg længe i det heftigste Sindsoprør med Hænderne knyttede op og ned af Gulvet. Men hvor stærk følte jeg mig ikke, hvor opsat paa at giengiælde min Ungdoms Elskede al den Tort, jeg havde forvoldt ham, og redde for mig selv saa mange Lykkens og Kiærlighedens Aar, som Forsynet endnu maatte forunde mig.!

18 Sept. Augusta og hendes Mand have været her i Dag. Jeg har haft nogle tunge Timer, men min Beslutning er urokkelig. Det var mig, som følte jeg noget af Papas tunge Kraft i mig, da jeg sad overfor min ældste Datter, som er en Friederich van Joost baade i Sind og Skind. Ach, hvilken Forskiel maa der dog ikke have været mellem Papa og Onkel Adrian i Holland! For Papa var Maalet aldrig Pengene men den Personlighedens Kraft, som vindes giennem Arbejdsomhed og Vindskibelighed; for Augusta, som for hendes Fader tilforn, er Pengene det egentlige, og hun foreholdt mig da ogsaa, at det var min moderlige Pligt ikke at dele min Part af hendes Papas Formue med en fremmed men at lade den gaa ube-

skaaret til mine Børn. Hendes Mand var kiendelig forlegen ved det, hun sagde, men han forholdt sig taus. Han har saa vist faaet Kam til sit Haar, som man siger!

20 Sept. I Dag kom der Brev fra Theodor i Hamburg. Ach, hvor fremmede ere dog ikke mine Børn i denne Situation blevne mig! Altid tale de om *deres* Interesser, *min*, deres Moders Lykke betyder for dem intet! Theodor paaberaaber sig sin Faders Minde, som jeg skulde hiælpe hans Børn med at holde høit i Ære og ikke vanære ved et nyt Giftermaal, som han tilmed kalder: en Mésalliance. Han slutter med at bebude mig Julies og hendes to Børns Besøg en af de nærmeste Dage. Reinhardt er helt herunter, skriver han, og jeg vil faa alvorligere Ting at tænke paa end et nyt Giftermaal. — Det aner mig, at den tungeste Prøve forestaar, den, hvor min virkelige Moderfølelse skal stævnes for Skranken. Maatte Tanken paa min elskede Ven fremdeles styrke mig og holde min Beslutning oppe!

25 Sept. Saa har jeg da kæmpet den Kamp for min Ungdoms Kiærlighed, som forhaabentlig bliver den sidste. Hvor meget jeg har tabt, ved jeg endnu ikke, men jeg føler den kiære Papas og min elskede Søsters Velsignelse over mig og seer med en god Samvittigheds Fred Fremtiden imøde. Julie har altid været det af mine Børn, som stod mit

Hierte nærmest; at giøre hende imod, vidste jeg, vilde blive mig det sværeste. Hun kom i Aftes med sine to smaa Børn; hun har forladt sin Mand for ikke mere at vende tilbage. Han er en svag Karakter, hengiven til Viin og uædle Forlystelser, siger hun, for Børnenes Skyld maatte hun bryde Forholdet, og søger nu et Hiem hos mig. Jeg tør ikke dømme i deres Forhold; jeg har altid vidst, at Carl Heinrich var letsindig, hans Moder indrømmede det ogsaa, men han havde et godt Hierte ligesom sin Fader, og jeg fortrøstede mig til, at min Julie skulde blive for ham det, som Jette havde været for hans Fader. Men som hun sad der foran mig og førte Klage over sin Mand og frakiendte ham enhver Ret til de Børn, som jeg dog veed, hans Hierte hang ved, da forstod jeg, at hun alligevel er af de Adrian van Joosters Blod og som sin Fader stærk, retsindig og selvretfærdig. — Jeg lovede at sørge for hende og hendes Børn og hjælpe dem, ogsaa ud over det, som vil tilfalde dem ved Skiftet, naar jeg gifter mig igien. Min Ven og jeg behøver saa lidt; blot vi kunne beholde Papas Gaard og Have, ville vi være tilfredse. Men da brød hun ud i Taarer, og bebrejdede mig, at jeg vilde lukke det Hiem for hende, som hun elskede, og hvor hun alene kunde finde Erstatning for sin Lykkes Forliis. Hun og jeg skulde boe sammen, saaledes havde hun tænkt, da hun for Børnenes Skyld forlod sin Mand, og jeg skulde hjælpe hende med at

opdrage dem. Ja, hun gøs ikke tilbage for at bebreide mig, at jeg i min høie Alder kunde krænke mine Børn og Børnebørn ved at tee mig forliebt i en gammel, afdanket Officer, som hendes Papa tilmed havde forment Adgangen til sit Huus. Men ach, min kiære Julie, hvor lidt kiendte Du Din Moder, og hvor ilde tiente Du Din Sag ved at spille paa den Streng! Dine uretfærdige Ord giengav mig den Kraft, som Tanken paa Din Ulykke nær havde faaet til at glippe. Nu traadte jeg atter fuldt rustet i Skranken for min Ret til at lære sand Kiærligheds Lykke at kiende, den, jeg i alle mit Ægteskabs Aar havde smægtet efter. Jeg giorde mig haard og gientog endnu en Gang for hende det Tilsagn om Hiælp, jeg havde givet hende. Vi skiltes for hver for sig at tilbringe en søvnløs og bitter Nat. Men da jeg reiste mig i Morges, var mit Hierte ikkuns fyldt af Tanken paa min elskede Ven. Jeg havde giort mit Regnskab op med de døde og krævede for mig den levendes Ret.

2 *Oktober.* Saa er det da nu forbi, — helt forbi. Min lyse Septemberdrøm hvirvles nu til Jorden, som Bladene fra Papas Æbletræer dernede i Haven. Den unge Lotte van Joost er død og jordet, tilbage er en aldrende Bedstemoder, som ikke mere har noget for sig selv at kræve, men er henvist til at søge Lykken i at leve for andre. Som en af Lykkens Skibbrudne svømmede jeg imod den

Kyst, hvor min Ungdoms Elskede stod og tilvinkede mig. Gang paa Gang stødtes jeg tilbage men vandt dog for hver Gang længere ind, klamrende mig til det Baand, som udgik fra hans Haand. — Da skete det uformodede, sønderknusende, — han slap og gik bort, og jeg sank og sank. — Ach, min stakkels, kiæreste Ven! Havde Verdens Modgang og Menneskenes Haardhed giort Dig saa lidet troende, at Du end ikke med mig ved Siden turde tage Kampen for vor Lykke op? — Du vilde ikke tage det Ansvar paa Dig at skille mig ved mine Børn, skrev Du i Dit sidste kiærlige, men saa grusomme Brev. De forrige Tider vare uigenkaldelig forbi, og nu vilde Du gaa bort og søge den Plads, som stod Dig aaben blandt Frankrigs Invalider. Du var allerede borte, da jeg fik Dit Brev, Du havde sørget derfor, jeg maatte ikke faa Tid til at standse Dig i Dit Forsæt. — Jeg sad, Gud ved hvor længe, med Dit Brev i Haanden; jeg græd ikke, mine Taarers Kilder vare frosne, jeg følte Vinterens Kulde synke dybt i mit Hierte. Den unge Lotte van Joost havde saa let til Taarer som til Smil; derpaa kiendes det, at hun er død, at jeg sidder her og bogfører Udgangen paa hendes Lykkes Tragedie uden en Taare.

Og nu lægger jeg for sidste Gang Dig, min tause, fortroelige Ven, ind i det gamle Chatol. Jeg lovede en Gang mig selv at brænde, hvad jeg i Dig havde skrevet ud af mit

Hiertes dybeste Trang. Nu overlader jeg det til mine Børn. De, som dømte min Kiærlighed, skulle ogsaa fælde Dommen over den døde.

1821

10 Juny. Jeg havde taget Afsked med Dig, min lille Bog, for evig troede jeg, men der kom et Bud igaar, som ogsaa Du skal kiende. Den søde Emilie bragte mig det, August havde bedt hende derom. Det var en Meddelelse fra Paris til den tydske Menighed i Kiøbenhavn. Monsieur Johannes Weber, tidligere tienstgiørende Officer i den keiserlige Armé og lemlæstet i Slaget ved Zaragoza, var død, 58 Aar gammel, i l'Hôtel des Invalides, hvor han i $5^1/_2$ Aar havde haft sit Underhold. Med Brevet fulgte den Tapperhedsmedalie, som paa Lazarettet i Spanien var blevet ham overrakt. Det havde været hans sidste Villie, at den efter hans Død skulde sendes til Madame Charlotte van Joost. — Vi sade i det gamle Lysthuus, Emilie og jeg, da hun læste Brevet for mig. I min Haand hvilede Medaillen med det falmede Tricolorebaand.

„Han opnaaede da at følge sin elskede Keiser i Graven," sagde Emilie med et vemodigt Smil. „Dødsbudskabet fra St. Helena har sikkert naaet ham paa hans Sygeleie."

Jeg sagde intet, sad kuns og stirrede hen for mig. Der faldt en Solstraale giennem de bleggrønne Ruder ind over Gulvet, og

midt i Lyset tegnede sig for mig Navnet, som Weber havde indridset for over en Menneskealder siden. Jeg troer, jeg tør sige, at det, jeg følte, var ikke Sorg, meget snarere en stor Befrielse. Nu var der ikke længer noget Vand, som skilte mig og Weber ad, med Døden var han igien rykket mig gandske nær, selv om hans Legeme hvilede i Frankrigs Jord.

Udenfor i den solbeskinnede Have løde Barnestemmer, som kaldte paa Gra'mama. Jeg giemte Medaillen hos mig og lagde et Øieblik min Haand paa Emilies med et sagte Tryk, som hun forstod og giengiældte. Saa gik vi ud i Solskinnet til Børnene. Vi havde en yndig Eftermiddag sammen; Julie var sød og hensynsfuld. Jeg forstod, at Webers Død ogsaa for hende var kommen som en Befrielse eller maaske snarere en Beroligelse. Nu havde hun mig helt og alene for sig. Ingen anden havde Krav paa mig. Ja, saa beroliget var hun, at hun foreslog mig, at vi skulde sende en Krands til Webers Grav, — Heltegraven, som hun kaldte den. — Ja, stakkels, kiære Ven, nu staar Du ingen i Veien mere. Nu har Menneskene Raad til at vise Dig Anerkiendelse.

Jeg havde en deilig Drøm Natten derpaa. Jeg sad i Petri Kirke i vor Families gamle Stol, men alene. Gudstienesten var forbi, og Rummet tømtes langsomt under Orgelspillet, men jeg kunde ikke bekvemme mig til at gaa. Da steg pludselig Tonerne til en Bru-

sen, og under de høie Hvælvinger løde Stød som af Basuner, og i det samme sprang de brede Døre ind til Capellerne op, og Rummet fyldtes af Psalmetoner fra en usynlig Menighed:

„Gelobet seyst Du Jesus Christ,
Dass Du ein Mensch geboren bist."

Jeg reiste mig i Stolen, giennembævet af en ubeskrivelig Følelse, og se: — Opad Kirkegangen kom en ung Mand i sorte Klæder af gammeldags Snit og med pudret Toupé; og jeg gik ham imøde og lagde min Arm i hans, og vi vandrede sammen i Retning af det oplyste Capel. „See Dig tilbage, min Elskede," sagde han sagte, og jeg vendte mit Hoved og saae, at vi havde et stort Følge: Papa og Mama, min elskede Søster og hendes Husbond, Lischen med den lille Carlomand ved Haanden, og mange flere, som forlængst ere døde. Kuns min egen Husbond saae jeg ikke, skiænkede ham heller ikke en Tanke. Jeg var hos min egen Slægt; jeg var igien den unge Lotte van Joost fra hin uforglemmelige Juleaften i Sct. Petri, og jeg skred ved min Brudgoms Side uden Angst ind over Tærskelen til de dødes Menighed.

Da tav pludselig Orgelbruset, min Arm greb i den tomme Luft, og Lysene slukkedes. Jeg vaagnede i min Seng, seende mig forvildet om i Sommernattens Halvlys og forstod, at det kuns havde været en Drøm. Jeg havde endnu et Stykke Vei at vandre,

før jeg skulde samles med dem, jeg havde elsket høiest paa Jorden. Saa lad mig da vandre den til Ende uden at se mig tilbage, give mig helt til dem, som have min Kiærlighed behov, nøiet med den mindre Lykke, Gud i sin Godhed forundte mig, da jeg forgiæves greb efter den større.

L. v. J.

1840

29 Juli. Den 19 Juli døde her i Lyngbye i vor Slægts Eiendoms Gaard giennem fem og halvtredsindstyve Aar min elskelige Moder, mine Børns alt opofrende, uforglemmelige Grandmama, Charlotte Anniche van Joost i sin Alders tre og halvfjerdsindstyvende Aar. Hun hensov efter kun faa Dages Sygdom blidt og uden Smerter i vor gode Andersens Arme og blev Ottendedagen derpaa efter sit eget udtrykte Ønske stædet til Hvile ved sine kiære Forældres Side i Sct. Petri gamle Urtegaard. Et langt og lykkeligt Livsløb har hermed fundet sin Afslutning. Mange syge og fattige i denne lille By, for hvem hun var en Hiælper og Trøsterinde, begræde dybt hendes Bortgang; hendes Børn og Børnebørn velsigne hendes Minde, en elsket, forudgangen Husbond modtager hende hisset.

Til denne lille Bog, som min Grandpapa begyndte, og hvori andre af Slægten nu og da have skrevet, betroede min elskelige Mama sin Ungdoms glade og sin modne Alders alvorlige Tanker. Ingen vil gaa i Rette

med hende, for hvad hun her har skrevet, henrevet af sit følsomme Hierte. Alle have vi vel en Gang i vort Liv staaet der, hvor Veien delte sig, og vi famlede i Taage, men ingen har sikkert mere end hun følt Forsynets stærke Haand i det afgiørende Øieblik fatte om sin, pegende hen paa Pligtens og Fornuftens Vei.

Derfor har hun ogsaa ønsket, at hendes Efterkommere skulde ved Læsningen af hendes Skriftemaal tilegne sig et Indblik i hendes Tankers lønligste Krog og deraf lære at erkiende Almagtens vidunderlige Førelse med os Mennesker ogsaa ad Veie, som for det jordiske Øie, tilsyneladende vare Irveie.

Hvis disse Linier blive de sidste, som skrives i denne Bog, da overantvorder jeg den til mine Børn og Børns Børn at opbevare i Kiærlighed og Ærbødighed og anbefaler dem ikke blot at læse den men ogsaa at drage Lære af den.

Vi forlade nu til Høsten denne kiære Eiendom i Lyngbye for ikke mere at vende tilbage. Den giemmer for os alle nu altfor smertelige Minder.

Julie Reinhardt
f. van Joost.

SLÆGTSTAVLE

Herman van Joost
gift med Anniche Wendt.
Indvandret fra Holland 1749.

Adrian van Joost
Broder til Herman,
Borger i Haag.

[1]) Vilhelmine g. m. Ludvig van Joost.	[2]) Henriette g. m. Joachim Reinhardt.	[3]) August g. m. Emilie Gebhardt.	[4]) Charlotte g. m. Friederich van Joost.	[1]) Ludvig g. m. Vilhelmine van Joost.	[2]) Friederich g. m. Charlotte van Joost.
[1]) Elise. [2]) Carl Emil.	[3]) Carl Heinrich g. m. Julie van Joost.	[4]) Amalie g. m. Kaptain von Wilster.	Edvard g. m. Augusta van Joost.	[1]) Augusta g. m. Edvard van Joost.	[2]) Julie g. m. Carl Heinrich Reinhardt.	[6]) Theodor.